

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

udg. af Julius Clausen.

Antoine Bournonvilles Dagbøger fra 1792

Kjøbenhavn : Gyldendal, 1924

60 s., 3 tav.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Antoine Bournonvilles
Dagbøger fra 1792
1924

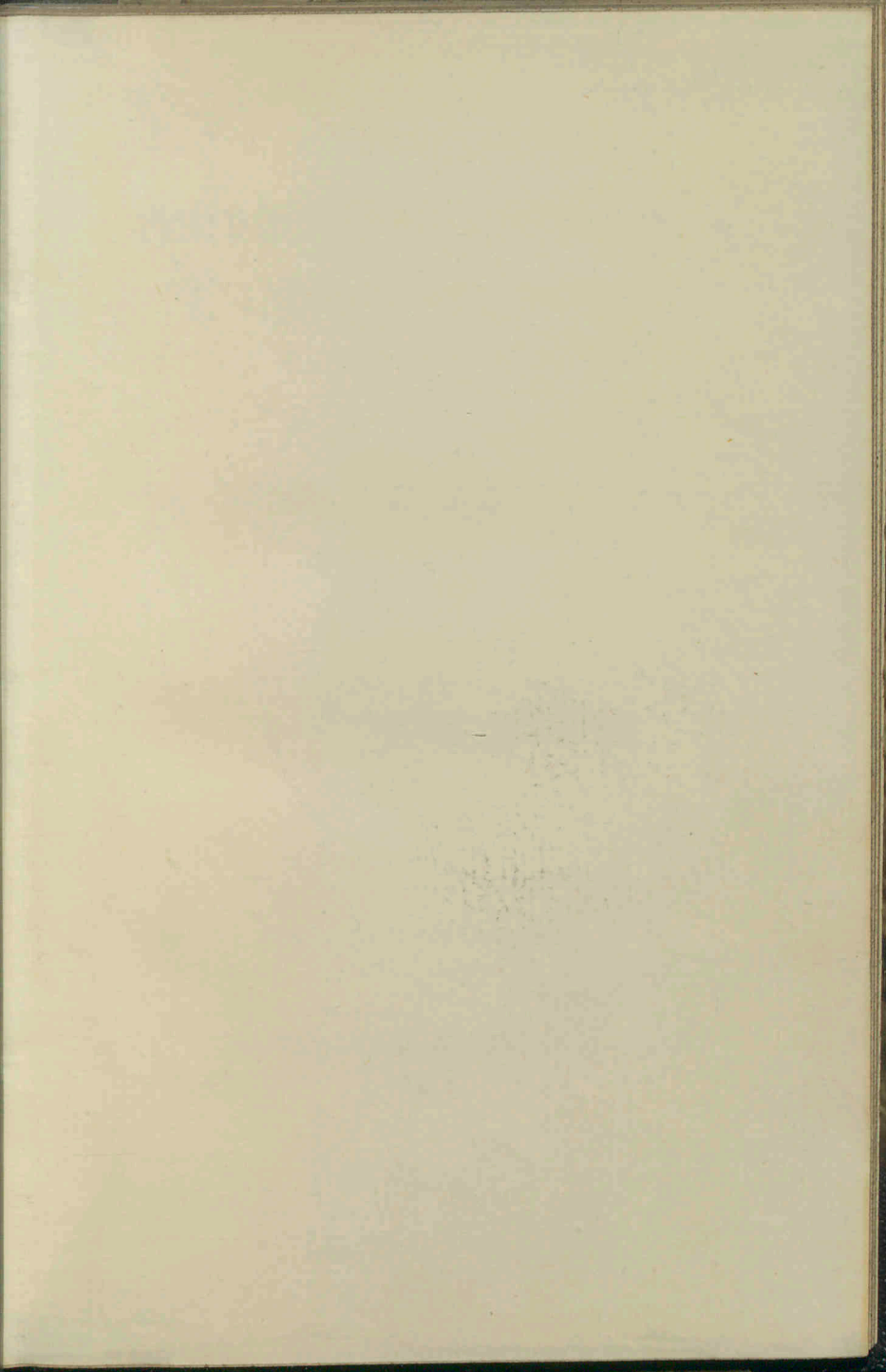
42, - 234 - 8°

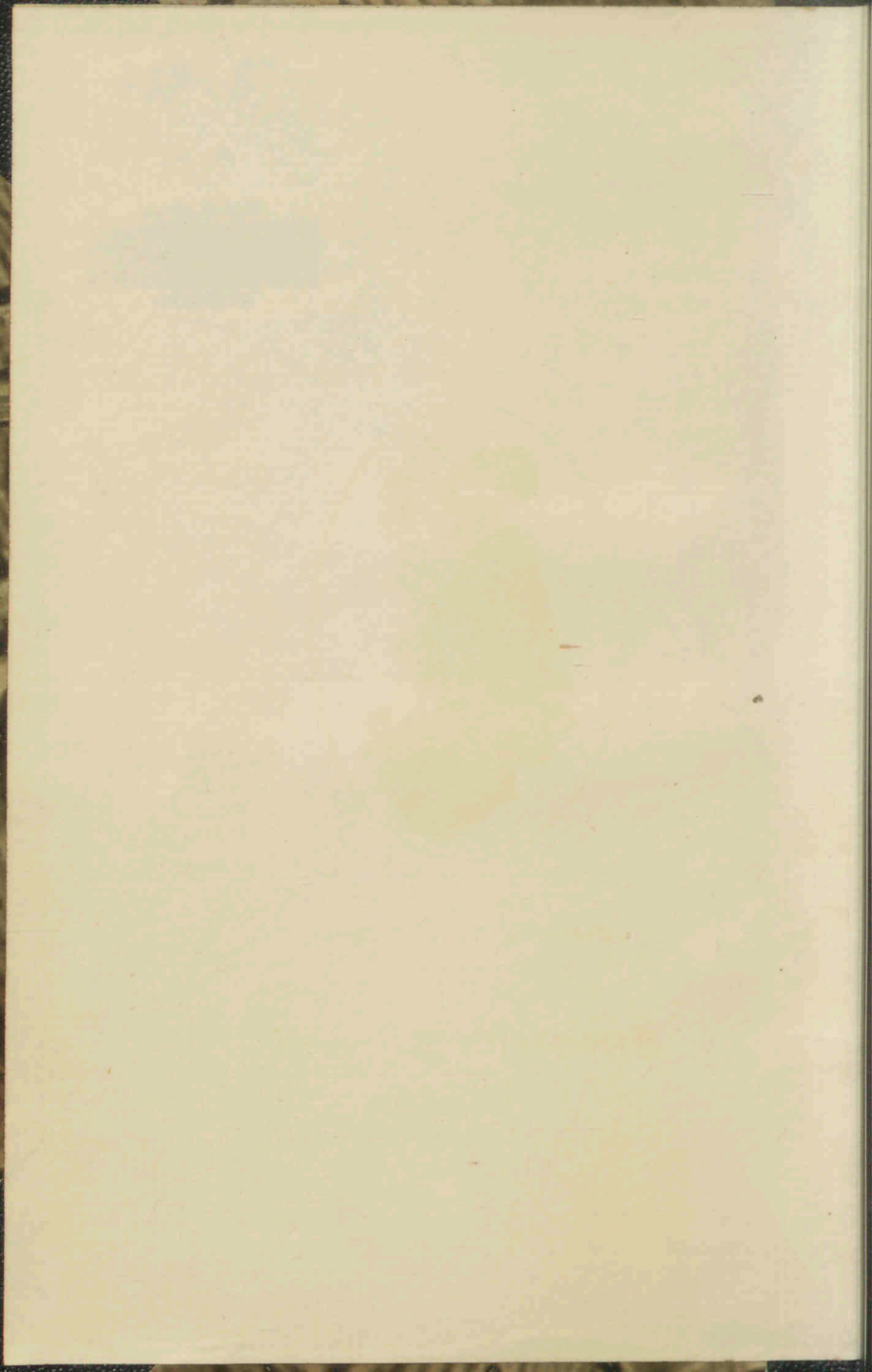
Det Kgl. Bibliotek

130025705001

Antoine Bournonvilles
Dagbøger fra 1792

Udgivne af Julius Clausen

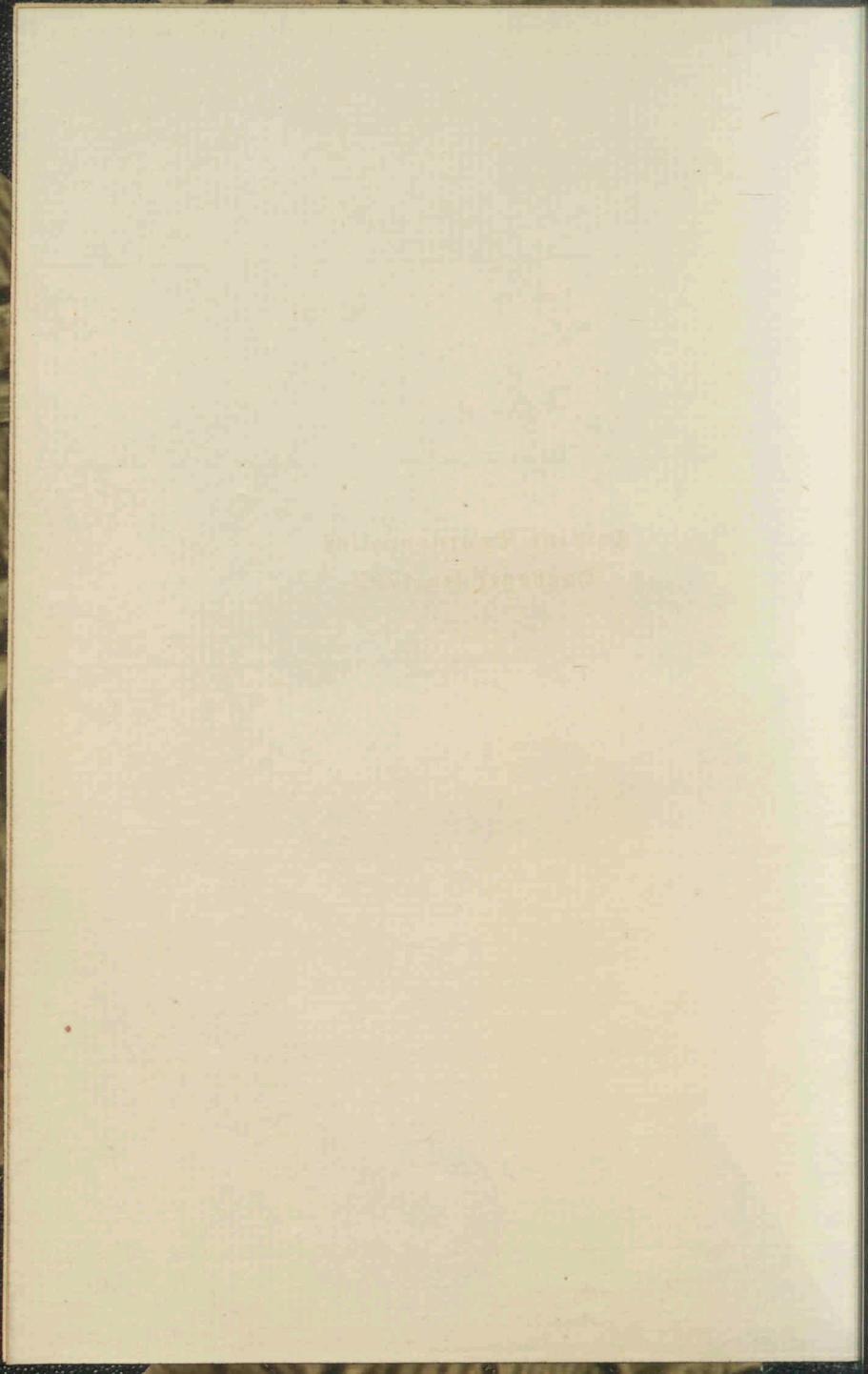
Gyldendalske Boghandel

1924

425.1730

Antoine Bournonvilles
Dagbøger fra 1792

Königliche Bibliothek
Leipzig

Königliche Bibliothek
Leipzig

Antoine Bournonvilles Dagbøger fra 1792

Udgivne af
Julius Clausen

Gyldendalske Boghandel & Nordisk
Forlag & Kjøbenhavn & Kristiania
London & Berlin & 1924

Historie over den danske
Kongeriges Historie

Dplag: 600 Exemplarer.

Printed in Denmark
Gyldendals Forlagstrykkeri
Kjøbenhavn

De efterfølgende Dagbogsoptegnelser er nedskrevne af Danseren Antoine Bournonville under hans Ophold i Kjøbenhavn i 1792.

Antoine Bournonville, Faderen til vor navnkundige Balletdigter Auguste Bournonville, tilhørte en gammel fransk Slægt. Han blev født i Lyon 19. Maj 1760, hvor Faderen havde forpagtet Byens største Theater. Det gik imidlertid dette Foretagende ilde. Familiens Medlemmer maatte alle kæmpe for Tilværelsen og for Brødet, og saaledes førtes Antoine som niaarig til Wien, hvor han kom i den bekendte fornemme Dansemester Noverres Skole. Han medvirkede her i et Festskestespil og havde i en Børnepantomime sin Debut for selve Kejsersinde Maria Theresia.

Seyten Aar gammel fik han Engagement ved Hofteatret i Cassel. Hans Talent var betydeligt, hans Uergerrighed ikke mindre. Tre Aar efter gik Antoine Bournonville først til Paris og London, hvor han optraadte, indtil Europas mest kunst-

elskende Hof, Gustaf III's, sit Dje paa ham og engagerede den bedaaende unge Solodanser. I ti Aar var Bournonville knyttet til Gustaf III's Opera og Ballet, fra 1782—92. Han oppebar den betydelige Gage af 8000 livres aarlig, for hvilken Sum han ogsaa var pligtig at komponere smaa Divertisements.

I 1792 fik han Orlov for en Gæsterejse til London. Vejen gik over Kjøbenhavn, og her havde han forhandlet om en Gæsteoptræden. Han vidste god Bested om Forholdene i Danmark, da Aaret iforvejen hans svenske Collega Dahlén, fordrevet fra Stockholm, havde søgt Tilflugt ved det danske Theater og faaet Engagement.

Om Antoine Bournonvilles Optræden i Kjøbenhavn kan det siges, at han kom, saae og sejrede. Den skønne 32aarige Mand med det beleevne Væsen lagde alle for sin Fod, Mænd som Kvinder, især de sidste.

Dagbogen begynder med Bournonvilles Ankomst her til Staden. Kort efter modtog han Efterretningen om Mordet paa sin Belynder, Gustaf III. Det griber ham stærkt og betyder ham, at Vejen tilbage ikke er let. De nye Benner tilstynder ham at blive. Til Trods for den store Succes, Bournonville har ved sit Gæstespil og som han med

Selvfølelse noterer i Dagbogen, er det dog tydeligt, at hans Vedhængen ved Kjøbenhavn og Scenen her, og hans Vanstuelighed ved Opbrud, skyldes hans Forelskelse i den unge Danserinde Sjomfru *Mariane Jensen*. Dagbogens Notitser fortæller i al deres Knaphed om hans: Jeg vil — nej jeg vil ikke! indtil hans Skæbne banker paa, og han holder Bryllup 3. Dec. 1792 med den takkelige unge Kvinde, som Døden fraved ham 4 Aar efter. Det er rigtigt, naar Sønmedatteren *Charlotte Bournonville* siger i sine Erindringer, at hermed blev det Bournonville'ske Dynasti knyttet til Danmark.

Dagbogsoptegnelserne strækker sig kun over et halvt Aar, fra 13. Marts—12. Oktober og har endda store Afbrydelser indenfor dette Tidsrum. Det er virkelige Optegnelser fra Dagen og Bejen; for Refleksioner findes ingen Plads eller kun sjældent. Det maa vel erindres, at de skyldes en, om ikke paa Theaterbanen, saa dog i Skrivekunstskolen lidet prøvet Mand. Naivt er disse Optegnelser afsluttet, ofte stereotype, og med souverain Foragt for Retskrivning, navnlig i Forhold til Personnavne, der skrives ganske som de har klinget for Bournonville's franske Øren. Dagbøgerne, der udgør to Hefter i Duodez-Format, er førte paa Bournonville's

Moderemaal. Ligegyldige Gentagelser er udeladte i Oversættelsen.

Men i al deres Knaphed bringer disse Optegnelser dog et Pust fra Theatrets Verden, udvider vort Kendskab til Ballettens Historie og giver nogle højt interessante smaa Interieurs fra kjøbenhavnske Selskabs- og Landliggerliv i de højere Krefte. Man mærker som en Duft fra Revolutionsdagens liberale Krefter stryge hen over disse Blade. Ogsaa Historiens store Røde opbygges jo af enkelte Straa.

Antoine Bournonville blev den danske Ballets første betydelige Solodanser, en fremragende Mimer, og senere — i 1816 — en streng og energisk Balletmester. Som en anset Borger døde han højt bedaget i 1843, stolt over at have oplevet sin Søns Gennembrud.

Disse Dagbøger er — tilligemed et Par Hefter fra Bournonvilles ældre Dage, uden synderlig Interesse, — skænkede til Theatermuseet af hans Sønnesøn, Apotheker Paul Bournonville i Halmstad, der venligt har tilladt Offentliggørelsen, og hvem desuden Tak skyldes for adskillige Oplysninger Slægten vedrørende, hvorom henvises til Noterne.

Jeg kom til Kjøbenhavn d. 12. Marts 1792.
Samme Dag gav man paa Theatret „Cecile“, Mu-
sik af Gretry ¹⁾.

I fire Nætter logerede jeg hos Møller, et me-
get godt Bærtshus, hvor man spiser meget godt
og Portionerne er meget store ²⁾.

Jeg har erfaret, at Kongen [af Sverige] er ble-
ven myrdet Fredag 25. [16.] Marts 1792 ³⁾. Det
var Mr. Jacobsen, som bragte mig denne
bedrøvelige Nyhed ⁴⁾.

Lørdag 24. Marts. Kl. 5 fik jeg at høre, at Kon-
gen havde det bedre. — Jeg har været paa
Concert i „Harmonien“, ⁵⁾ hvor Mlle Mor-
tost har sunget en Aria med obligat Obo,
blæst af den unge Bart. Mr. Lemm spil-
lede en Duet med en af sine Elever. Adskillige
Amatører lod sig høre, derimellem Captain
Bedel. ⁶⁾.

Spiste til Aftens hos Monsieur Maribea

[Maribo]. Selskabet var overmaade behageligt; blandt andre en lille Frøken Dalen (?); Capitain Gilberg og Monsieur Genard var der ogsaa.⁷⁾

Søndag 25. Marts. Har været i „Kronprindsens Klub“⁸⁾. Der var en Samling af meget smukke Fruentimmer. Jeg spiste til Aften med Mr. Agrode [Hagerup]⁹⁾ og Mlle Mortoft og flere Dandsrerinder og Skuespillerinder.

Mandag 26. Marts. Var paa Hofteatret for at øve mig og siden i det danske Theater¹⁰⁾ for at overvære Proven paa Balletten „Semiramis“, componeret af Mr. Galeotti. Denne Ballet er componeret helt i Pantomime-Stil, indeholder Scener og Tableauer af ypperlig Birkning¹¹⁾.

Samme Aften gav de „Emilia Galotti“ med en lille Entré, som Dalen [Dahlén] dansede¹²⁾. Spiste bagefter med ham og Capitain Gilberg. Madame Presler [Preisler] spillede sin Rolle som en Engel; hun holdes for en fortrinlig Skuespillerinde. — Mr. Svartz [Schwartz] og Herrerne Presler [Preisler] og Rosfin [Rosling] ere meget gode Actører.

Tirsdag 27. Marts. Balletten „Semiramis“ fik et udmærket Ensemble. Madame Biørn gav til

Fuldkommenhed Semiramis. Mr. Jantzen spillede Minius, og Mr. Epsen [Ebbesen]¹³⁾ Ypperstepræsten.

Onsdag 28. Marts. Spiste hos Mr. Galeotti med Mr. Dalen, Presler og to Damer, der er Søstre. Om Aftenen i Theatret. Man gav et nationalt Stykke med et Divertissement med alle Slags komiske Danse, deriblandt en glimrende komponeret russisk pas de deux¹⁴⁾. — Bar til Bal hos Mr. Jacobsen, hvor jeg morede mig glimrende. Damerne var charmante.

Torsdag 29. Marts. Bar paa Hoftheatret for at øve mig. Derefter spiste jeg til Middag hos en fransk Emigrant, som dog er født i Kjøbenhavn. Messieurs Dalen, Schall¹⁵⁾ [Schall], Mustet [Musted] og Capitain Gilberg var der ogsaa, og vi var meget muntre.

Fredag 30. Marts. Til Prøve paa Hoftheatret. Spiste derpaa hos Møller med Capitain Gilberg, hvorefter vi besøgte Mlle Graf¹⁶⁾ [Krag], og tilsidst drak The hos Hr. Emigranten. Derefter gik vi paa Comedien, hvor de gav „la mélomanie“¹⁷⁾, yndig Musik, efterfulgt af Balletten „Semiramis“, som virkelig er en henrivende Composition. Saa gik vi hjem, Capitain Gilberg, Dalen og jeg, og vi kom i

Snak om vore henfarne amours, og vi lo stærkt over at vi havde været saa taabelige at lade os indfange af saadanne nogle smaa Slyngler. Endvidere talte vi om vore erotiske Forhaabninger, og enhver fandt naturligtvis Genstanden for sine Følelser det skønneste og mest henrivende Bæsen.

Lørdag 31. Marts. Begyndte at prøve med *Md. Biørn*. Spiste hos *Møller*. Gjorde Bisit sammen med *Dalen* hos *Mr. Agrov* [Hagerup] og drak The hos *Mlle Jenzén*¹⁸⁾. Saa til *Mr. Jacobsen*, hvor vi spiste til Aftens. Da jeg kom hjem, erfarede jeg at *Senator Bielle* havde taget Gift, og at adskillige høje Herrer var blevne arresterede i Stockholm.

[Paa et Blad for sig.]

Kongen af Sverige er død d. 29. Marts ved Middagstid. Han døde, som han levede — som en stor Mand.

Søndag 1. April. Prøvede for første Gang med *Mlle Jenzén* i „le demi-caractère“, hvorefter jeg og *Dalen* spiste til Middag hos hende. *Mr. Schall* kom til. Efter Middag gik jeg hjem hos mig selv for at gøre Toilette. Jeg drak The hos *Md. Biørn*. Var derefter i „Kronprindsens

Club", hvor der blev givet Passions-Musik. Der var en Mængde smukke Damer, som blev til Souperen. Md. S h a l og Md. P r a i s l e r var meget elskværdige; jeg gjorde en Smule Cour til dem.

Mandag 2. April. Prøvede paa Hoftheatret med Md. V i ø r n; der var Syngeprøve i Salen ved Siden af. Skuespillerne kom ind for at se mig danse og var meget begejstrede over mine p a s. Kl. 4 prøvede jeg atter med Mlle J e n z e n, hvorpaa vi gik hjem og spiste til Aftens sammen ^{1^o}).

Tirsdag 3. April. Prøvede med Mlle J e n z e n og Md. V i ø r n; derpaa gjorde jeg Besøgelse hos Mr. G a l e o t t i, som var lidt utilpas. Om Eftermiddagen erfarede jeg den bedrøvelige Nyhed om Kongen af Sveriges Død Torsdag d. 29. Marts. Det var Mr. S h a l, som bragte mig den.

Senere var jeg til Concert i Slotskirken, hvor de udførte en Passionsmusik, som godt nok svarer til min sørgmodige Stemning. Derefter i Besøg hos Mr. M a r i b e a u sammen med Mr. S h a l; der traf vi D a l e n, Capitain G i l b e r g og Mr. J a c o b s e n; de vilde have vi skulde blive og spise, men vi gik i „Kronprindsens

Slub". Og derpaa tung i Sindet hjem at lægge mig.

Torsdag 5. April. Prøve med *Mad. Wiørn*, der var i meget daarligt Lune, fordi jeg ikke vilde dandse „Le demi-caractère“ sammen med hende. Sluttede mine Prøver med *Mlle Jenzén*. Jeg spiste til Middag med mine to Lidelsesfæller²⁰). Var i Slotskirken at høre Passions-Musik, komponeret af *Mr. Schultz* og for anden Dels Bedkommende af *Mr. Nauman*. Slotskirken i Kjøbenhavn er meget smuk indvendig og helt af Marmor²¹).

Freitag 6. April. Var paa Theatret sammen med *Dalen*, men øvede ikke, jeg overlod *Madsen* til *Dalen* alene, for at kunne regulere hans pas. Var hos *Mr. Galeoti*, som ikke befandt sig vel; vi talte om mange forskellige Ting. Var henne for at se til *Mlle Jenzén*, traf *Mr. Schall*, som tog mig med hjem til Middag hos sig. Efter Middag gik vi op til *Dalen*. Siden kom *Schall* og *Frue* for at hente mig til Slotskoncerten, hvor hele den kongelige Familie var tilstede, Kronprindsessen er meget smuk, og Kongens Datter, Prindsesse [*Louise Augusta*] er et dejligt Fruentimmer. Jeg spiste Aften sammen med *Schall* hos *Mlle Stuart*²²), en meget

Antoine Bournonville.
Maleri af Per Krafft d. æ.

elfsværdig Dame. Vi kom først hjem ved Midnat. Mlle J e n z e n var ogsaa med.

Søndag 8. April (Paastedag). Mlle J e n z e n, Capt. G i l b e r g og jeg og de to Damer S h a l var ude at drikke The paa Frederiksberg, en yndig Plac. Der er en meget smuk Sal for Borgerskabet, hvor der ogsaa concerteres. Vi var buden til Aftens hos Mr. M a r i b o e; da vi havde glemt Nøglen, maatte vi tilbringe næsten hele Natten paa Gaden. Kom først hjem Kl. 7 Morgen.

Mandag 9. April. Var paa Hoftheatret for at prøve med mine to Dandserinder. Var i „Kronprindsens Klub“, hvor de opførte 1ste Act af „Demophon“ paa fransk. Mlle M o r t o s t e har en meget god Udtale, men de andre Agerende meget svage paa det Punkt.

Tirsdag 10. April. Var i det danske Theater (o: Theatret paa Kongens Nytorv), men prøvede ikke. Jeg gik ud at spadserere med Mr. G a l e o t t i og D a l e n. Vi besaae Flaaden. Havnen er meget smuk. Da jeg kom hjem, fandt jeg Mme P r a i s e l e r, som lod sig male af Capitain Gilberg. Jeg var paa Komedie. Man gav „l'ami de la maison“²³) og Balletten „Semiramis“.

Onsdag 11. April. Jeg prøvede paa Theatret. Prindsen af Württemberg, den østerrigste Minister og Legationssekretær havde indfundet sig for at se mig danse. De gjorde mig mange Complimenter.

Torsdag 12. April. Var paa det danske Theater og prøvede med Mlle J e n z e n. Overværede Prøven paa Balletten „Diable à quatre“²⁴), som er overmaade morsom. Om Aftenen var jeg atter i Theatret, man spillede „la Révolution de Stré-
lig“²⁵), Mr. R o s s i n spillede Peter (s: Peter d. Store), var udmærket.

Freddag 13. April. Øvede mig paa min Violin, blev hele Formiddagen hjemme. Md. P r a i s l e r kom for at sidde for Capitain G i l b e r g. Jeg blev hele Tiden inde hos ham; jeg har meget at tale med denne Dame om. Om Eftermiddagen var jeg hos Mlle J e n z e n, derfra hos Mlle K r a t. Capitainen og jeg aflagde Besøg hos Professor H ø i r²⁶). Derfra paa Komedien, hvor man gav „le maréchal ferant“²⁷) — Mr. Svratz [Schwarz] spillede Smeden — med en lille Ballet „la Statue“²⁸). Jeg lod min Surtout ligge i Mlle J e n z e n s Loge, og da jeg kom tilbage for at hente den, fandt jeg en Buxet i Knaphullet. Jeg fulgte Mademoiselle hjem.

Mandag 16. April. Var paa det danske Theater, derfra paa Hoftheatret, hvor jeg traf den gode Galeotti i Færd med at prøve med Figuranterne i mine to Divertisements. Generalprøven fandt Sted paa det danske Theater. Prindsen af Würtemberg, den østerrigske Gesandt og flere Herrer af Hofset var kommen tilstede for at se mig; de overvældede mig med Complimenter og Lovord. Efter Middag paa Landet hos Mr. Schali i [Lyngby]²⁹⁾ sammen med hans Broder. Capt. Gilberg, Dalen og jeg drak The i en Kro. Vendt tilbage til Staden var vi paa Komedien, man gav „la Comédie de dandlensskolen“³⁰⁾. Der erfarede jeg, at Mr. Praissler var echapperet sammen med Mlle Freedlon [Fredelund]³¹⁾ og med min polske Hue.

Tirsdag 17. April. Paa Generalprøve. Var fuldkommen tilfreds med den Udsørelse, Musikken til mine Balletter fik. Det blev min Debut-Dag: jeg dandsede „Le Sérieux“ med Md. Børn og „Le demi caractère“ med Mlle Jensen³²⁾. Jeg tør skrive, at jeg havde den størst mulige Succès. Alle Directeurerne, Skuespillere, Dandsere, Dandsferinder kom i min Garderobe for at omfavne mig og complimentere mig. Dalen dandsede ogsaa meget godt i sine to Dands. Vi souperede

hos Mr. B a i l y ³³), hvor vi traf Herstkabet J a c o b s e n og en Skuespiller ved Navn K n u d s e n, som er en meget vittig og i høj Grad elskværdig Mand ³⁴). Md. Jacobsen er meget tiltalende.

Onsdag 18. April. Gjorde en Promenade om Morgen. Om Eftermiddagen hos Mlle J e n z e n, hvor jeg ogsaa spiste til Aften. Hun var meget elskværdig. — Den Dag havde jeg et Stævne møde med Mlle M** , siden Mlle *** udeblev.

Torsdag 19. April. Jeg øvede mig en kort Stund paa det danske Theater; der var Prøve paa et nyt Stykke, som Mr. S v a r t z har oversat. Om Aftenen spillede de „Ringene“ af Schröder.³⁵) Mr. S v a r t z spillede udmærket. — Om Formiddagen aflagde jeg Visit hos den kejserlige [østerrigiske] Minister, men traf kun hans Legationssekretær, han var luttet Artighed og gjorde mig Complimenter for min Dans; han fortalte mig, at Herstaberne havde været henrykte for mig. Jeg var ogsaa hos Prindsen af Würtemberg, en charmant Mand. Derfra gik jeg til Mr. de B ar n e s t e t [W ar n s t e d t], som jeg traf i Sengen; han overrøste mig med Complimenter og sagde, at han gerne saa mig danse næste Onsdag ³⁶).

- Nl. 4 var jeg hos Marchal B u l o t [Bülow], som gav mig en straalende Modtagelse; han forsikrede mig, at hele Hoffet aldrig havde set en Danser som mig. — Efter Forestillingen spiste jeg med D a l e n, der iaften har danset som en Engel og er den elsteligste Dreng af Verden.
- Freddag 20. April. Dansede for anden Gang „la danse sérieuse“⁴⁴, men var ikke saa heldig som første Gang, fordi jeg fik et Sting i Siden; men det gik bedre i „le demi caractère“; jeg var meget tilfreds med mine to Danserinder. Efter Ko- medien spiste jeg med D a l e n og en Normand. Hvorpaa jeg bevægede mig hen til Mlle de **.
- Tørdag 21. April. Jeg kom hjem Kl. 8 om Mor- genen. Md. P r a i s l e r kom til Capitainen for at lade sig male. Om Eftermiddagen var vi hos Mr. G a s s e ³⁷). Vi traf hans Kone og Døtre, som er meget søde; den ene spillede paa Claver, den anden sang. Derfra begav vi os til sidste Concert i „det musikalske Academie“. Alle lyk- onskede mig til mit Talent. Vi gik hjem og spiste Osters. J a c o b s e n læste den Lovtavle over mig, der fandtes i Avisen. Jeg syntes, at det er mere end jeg har fortjent.
- Søndag 22. April. Jeg var imorges med D a l e n henne hos Mlle J e n z e n. Paa Vejen mødte vi

Mlle Mortost. Jenzén trakterede os med Madeira-Vin, Dranger og Biscuit. Jeg traf Mr. Høir, Maleren, vi talte Politik som rasende. Bar ogsaa hos Mr. Rossin. Spiste til Aftens hos Mlle Jenzén. Efter Aftensmaden gik vi lidt ud at spadserer sammen, hvorpaa vi gik hver til sit.

Mandag 23. April. Dansede for Publicum under stort Bisald. Bar meget tilfreds med mig selv, det er lykkedes mig at overvinde alle Banskeligheder. Spiste Østers hos Jacobsen sammen med Schall, Capitainen og Dalen. Bagefter hos Mlle de ***.

Torsdag 26. April. Dansede for tredje Gang for Hoffet og for fjerde Gang for Publikum. Havde stor Succes. Dansede ikke „le Sérieux“ som sidst, men nøjedes med „le demi-caractère“.

Lørdag 28. April. Aftenen passeret sammen med Prindsen af Württemberg, Greve Breuner, Greve Paulinich, Greve Kansau, den svenske Chargé d'affaires og Mr. Fabricius. Damerne Jensen og Biørn var med, vi souperede og havde det meget muntert. Min kære Galotti var ogsaa med.

Søndag 29. April. Spiste Middag hos Mr. Hagerup [Hagerup] sammen med Mlle Jensen.

Promenerede derefter i Kongens Have med dem, derfra gik vi hjem til hende og vendte sluttelig tilbage til Aftensmad hos Mr. Hagrop.

Mandag 30. April. Besøgte Kunstammeret sammen med Galotti og Dalen.

Tirsdag 31. April (!) 3: 1. Mai. Bar hos Mlle Jensen, derefter paa Komædie. Man gav Balletten „l'amour lié et délié par deux Bergères“³⁸). Bar paa Bal paré, hvor man gjorde stor Stads af mig. Souperede sammen med hele Hoffet. Den Dag havde jeg ogsaa været hos Mr. de Bulot [Bülow], der overrakte mig en Gulddaase med 50 Dukater fra Kronprindsen; han overvælder mig ogsaa med Artigheder.

Onsdag 2. Mai. Bar hos Mr. Barnestedt for at tale med ham om min Dands, derefter at besøge min kære Galeotti; ogsaa hos Mlle de *** i Forretningsanliggende.

Torsdag 3. Mai. Døde mig paa Theatret. Bar hos Mr. de Bulot [Bülow] i Theateranliggende. Om Aftenen hos Mlle Jensen.

Freitag 4. Mai. Hos Mlle Mortorst, hvor jeg traf Dalen. Aflagde Besøg hos Mlle Stuart, hvor jeg traf Mlle Jensen; man vilde have jeg skulde blive til Aften. Fulgte Mlle Jensen hjem; vi gjorde os en lille Spadseretour.

Lørdag 5. Mai. Besøgte min kære Galeotti. Bilde om Eftermiddagen se op til lille Jensen, men hun var rejst til Helsingør. Spiste til Aftens hos Mr. Maribeau. Da vi gik hjem, holdt vi Sjov med Natvægteren.

Mandag 7. Mai. Døde mig paa Theatret. Om Eftermiddagen jeg og Dalen i Kongens Have. Derfra paa Komædie. De spillede et Stykke af Holberg og den lille Ballet „Les Recrues“³⁹). En meget smuk Contredanse deri. Fulgte Mlle Jensen hjem, spiste med hende. Enehane i Kurven. Kom hjem halvto.

Tirsdag 8. Mai. Begyndte at prøve med mine to Danserinder. Mlle Jensen var i meget slet Humeur. — Komædien bestod af „Cora og Monso“, Musikken af Nauman. Mme Bertelsen sang fortrinligt⁴⁰). Mr. Rossin spillede meget godt.

Onsdag 9. Mai. Prøvet. Spist Middag hos Mlle Jensen, vi gjorde en Tour til Linby [Lyngby], hvor vi drak The; paa Tilbagevejen talte jeg meget forliebt med hende; spiste til Aftens hos hende. — Mlle Stuart dansede idag for mig.

Lørdag 12. Mai. Prøvede som sædvanligt. Spillede hos Schall, som vilde beholde mig til Aften,

men jeg var buden til Mlle Stuart, hvor Mlle Jensen og Bukling [Figurantinde Büchling] og Capt. Bedel var. Damerne var henrivende, i Særdeleshed Mlle Stuart, som har overmaade megen esprit. De overvælder mig med Lovord, som jeg næppe fortjener.

Mandag 14. Mai. Kronprindsen har indtrængende forlangt, at jeg skulde danse imorgen; har derfor prøvet hele Dagen. Var et Djeblif i Theatret med Jensen; fulgte hende hjem og spiste hos hende. Vi var tète à tète lige til 12¹/₂. Den Aften var overmaade behagelig for mig.

Torsdag 16. Mai. Var paa Mlle Jensens Landssted.

Fredag 18. Mai. Hos Mr. de Bulot, der gav mig mange Complimenter for mit Talent og overrakte mig 100 Dufater fra Kronprindsen. Til Aften hos Jensen; blev hos hende til Kl. 2 Morgen.

Lørdag 19. Mai. Paa Prøve. Mlle Jensen sendte mig en Bouquet og 2 Musselins Lomme-tørklæder.

Søndag 20. Mai. Var i Linbue med Mlle Jensen hos Mr. Schall. Spiste til Middag i Haven, spadserede længe omkring alene med min kære Jensen; vi talte kun om Kærlighed.

- Vendte tilbage til Byen og spiste vor Aftensmad hos S h a l, hvor vi hørte Musik.
- Mandag 21. Mai. Dansede for sidste Gang. Havde stor Succes. Var hos J e n s e n, souperede med hende . . . Det blev meget sent ⁴¹).
- Tirsdag 22. Mai. Om Morgenen paa Frederiksberg for at hilse paa Overhofmarskal Greve de Alfeld ⁴²).
- Onsdag 23. Mai. Jeg var paa Mr. F a b r i c i u s' Lyststed ⁴³). Mlle J e n s e n og B u c k l i n og Messieurs G a l e o t t i, D a l e n, F a l k, B e r g e r var i Selskabet. Amuserede os af Hjærtet. En charmant Plet. Ved Hjemkomsten steg vi af hos min søde J e n s e n; spiste til Aften hos hende og blev der til Kloffen slog 1.
- Torsdag 24. Mai. Blev hjemme hele Formiddagen. Var paa Komedie; man gav et Stykke oversat fra Engelsk, sammen med et Balletdivertissement af D a l e n, nydelig arrangeret ⁴⁴). Med D a l e n hos J e n s e n, vi blev der temmelig sent, jeg var lidt sur.
- Freitag 25. Mai. Sad for Capt. G i l b e r g. Var hos J e n s e n, hun var vred paa mig for Aftenen forud. Jeg tilskrev hende saa en liden Billet med Undskyldning, og vi blev gode Venner om Eftermiddagen. — Besøgte „Glottensborg“. Der er store Rigdomme gemte der: en

Service af massigt Guld til 12 Personer; der er en overmaade smuk Samling af Guldbægere og en yderst sjælden og udsøgt Samling af Glas. Slottet er bygget under Frederik V⁴⁵).

Lørdag 26. Mai. Hos Grev H a l f e l d, han viste mig megen Venlighed. Jeg var før Middag hos J e n s e n, blev til Middag hos hende. Hun rejste idag paa Landet. Tilbragte Aftenen hos Mr. G a l e o t t i; var ikke rigtig rast, han fulgte mig hjem.

(Lacune fra 27. Maj—23. Juni. Det synes, som om Bournonville har bestemt sig for at forlade Kbhvn. ad Søvejen, men i de samme Dage Optegnelserne tager fat ser vi ham ombestemme sig. Om hans Passion for Jfr. Mariane Jensen, der ligger paa Landet i Vedbæk — vistnok paa Fabricius' Dependence „Alexandra“ — sammen med Figurantinden Jfr. Büchling, er medbestemmende i denne Beslutning er ikke sikkert, men sandsynligt. Kort efter tager B. selv Sommerophold med Venner, den kunstinteresserede Capt. Vedel, i Søllerød).

24. Juni. Opholdt af Modvind. Blev hele Dagen i Byen. Spiste hos lille J e n s e n, hun rejste idag ud paa sit Landsted.

Mandag 25. Juni. Stadig Nordvind. Besøgte sammen med Cap. Bedel Mr. Galeotti paa hans Landsted, derfra begav vi os til Mlle Jensen. Hun var hos Md. Bertelsen. Vi sendte Bud efter hende. Hun kom, vi spiste vor Aftensmad hos hende og blev der til Kl. 3 Morgen. Vinden var nu søjelig. Jeg vendte nu tilbage til Byen — og jeg har ikke kunnet bekvemme mig til at rejse. Lagde mig i Seng. Om Aftenen derpaa kom Vicomte Casteno op til Capt. Gilberg. Vi spogte meget sammen over Fruentimmerne. Jeg musicerede en Smule sammen med Cap. Bedel. Vort Aftensmaaltid bestod af min Skibsproviant.

Tirsdag 26. Juni. Holdt mig hele Dagen hjemme. Var inviteret ud paa Landet at dinere hos den smaa Jensen, men var ikke vel nok til at tage affted. Skrev til Cassel til Mama.

Torsdag 28. Juni. Hele Formiddagen hjemme. Musicerede med Capt. Bedel. Saa paa Landet hos Mlle Jensen. Talte med Mr. Fabricius. Hun plukkede et Kirsebær til mig. Spiste Jordbær. Blev til Aften hos hende. Vi skændtes lidt. Hun fulgte mig paa Vej.

Freddag 29. Juni. Capt. Bedel og jeg flyttede ud til Silløerd (Søllerød) i en henrivende Egn.

I Skoven tæt ved fandt jeg en svensk Skilling. Mlle Jensen kom os i Forkøbet. Hun bragte os hjem til Aftensmad hos sig. Vi traf Mme de Soam [Suhm], Mme de Voufenard [Bozenhard] og Mr. Merz⁴⁶). De var lykkelige over at jeg nu blev i Kjøbenhavn. Vi møde os fortræffeligt hos Mlle Jensen.

Lørdag 30. Juni. Om Formiddagen begav vi os til Mme de Breuner⁴⁷). Hun kunde ikke modtage os. Derpaa var vi hos Mme de Suom. Hendes Mand og hun er meget venlige, og Mme de Voufenard er en velbegavet og aandfuld Dame. De indbød os til at drikke The hos sig om Eftermiddagen. Vi spiste vor Middag hos Mlle Jensen [i Bedbæk]. Det kneb med Tiden, saa at vi ikke kom til Mme de Suom til aftalt Klokkeslæt, men først Kl. 9¹/₂. Hun skændte lidt paa os, at vi ikke havde holdt Ord, men beholdt os dog til Aften.

Mandag 2. Juli. Om Morgenen sendte Greve Breuner Bud til os, om vi havde Lyst at se ham skyde til Fuglen⁴⁸). Han lod mig eensgang skyde i sit Sted. Vi hilste paa Grevinde, som sad i et Telt — en meget elstværdig og aandfuld Dame. Greven inviterede os til Middag, og vi tog ud til ham. Den hollandske

Minister og Mr. de M e r z var der ogsaa. Da vi rejste os fra Bordet, spillede jeg to Partier Billard med Greven. Det er den elsteligste Mand man kan tænke sig, ikke det mindste stolt. Og saadan ogsaa hans Frue. Damerne S u a m og B [ozenhard] og Herrerne B [ozenhard] og F a b r i t i u s kom til. Greven gav en lille Fest til Xre for disse Herstaber. Der blev danset, og alle Herstaberne tog Del i Dandsen og dansede med alle Husets Folk. Mit Hjerte blev saa rørt ved denne Scene, som aldrig kan glemmes. Da Dandsen var paa sit Højeste, meldte man [Arves] Prinds F r e d e r i k med Gemalinde. Var det forbi med Festen? Paa ingen Maade — Prindsen og Prindsessen vilde ogsaa tage Del i den almindelige Glæde. Prindsessen dansede med Greven, og Prindsen med Grevinden i Tjenerstabet's Quadrille. Hvor greb dette Optrin mig om Hjertet — jeg saa jo, at man opgav sin Menneftesforagt, og at Stolthed ikke mere var enevældig. Fire Gange opfordrede Prindsessen og Damerne mig til at danse en lille Solo. Jeg gjorde det, og de vare henrykte. Jeg dansede ogsaa Menuet med alle disse Damer. De danser meget godt, Mme de B o u s e n h a r d især; dansede ogsaa med en af Husets Døtre,

som var Festens Dronning, dansede ogsaa med Ammen. Da Dansen var forbi, var der Souper hos Herskabet S u a m. Vi musicerede lidt, jeg aabnede Concerten med at synge en Arie af „la Colonie“. Damerne var meget tilfredse med min Stemme. Mme de B r e u n e r sang ogsaa, hun har en charmante Røst, synger med megen Smag og god Skole. Vi gik til Bords. Samtalen drejede sig om Talenter til at more Damerne. Mme de S u a m ikke helt vel. Vi tog afsted og begav os hjem.

Tirsdag 3. Juli. Cap. B e d e l rejste til Byen. Afsagde Besøg hos Mme de S u a m, det gik hende lidt bedre; hun førte mig ned i sin Have, som er meget smuk. Hun plukkede en Rose til mig. Jeg og hendes Mand talte om den franske Revolution, han forsvarer den i høj Grad. — Vi havde Besøg af Damerne J e n s e n og B u c k l i n, de spiste Middag hos os. Vi spadserede til Averbholm (Ravnholmene?), en henrivende Plet, et af de yndigste Landskaber. Jeg og lille J e n s e n kom en Smule op at nappes. Vi var i [Søllerød] Kirke. Cap. B e d e l spillede paa Orglet. Jeg sluttede Fred med den henrivende Pige. Spiste en Smule Aftensmad, hvor paa de gik hjem. Fulgte dem et Stykke paa Vej.

Onsdag 4. Juli. Vi var til Middag hos Mlle Jensen. Kl. 7 førte den henrivende lille Stabsning os tilbage i sin Cabriolet. Vi musicerede hos Grev Breuner, Mme de Suom var der ogsaa, og vi spiste der til Aftens. Grevinden trakterer Clavecinet meget godt. Vi spillede en Kvintet, medens han var ved at kvæles af Latter.

Torsdag 5. Juli. Mr. de Merz førte mig til Byen.

Fredag 6. Juli. Kom fra Mlle Mürberg Kl. 8 om Morgenen. Var hjemme hos mig selv for at lave en Paffe til, og hvad jeg havde Brug for paa Landet. Var henne for at høre til Mlle Mørtostes Helbred og traf kun Moderen — hun var paa Landet hos General Hut[h]. Ved Middagstid gik jeg hen til Mr. de Merz, og vi begav os paa Vej til Sølltrød [Søllerød]. Jeg steg af i Lindby, hvor jeg spiste Middag hos Schalls. Der kom Madame Schulz om Eftermiddagen⁴⁹). Det var første Gang jeg talte med hende, en elstværdig og smuk Dame. Vi, Familien Schall og jeg, var i Fredericstal. Md. Schulz havde buden os hjem til sig, trakterede os med The og Jordbær og overvældede os alle med Roser fra sin Have. Bagefter gjorde vi en

Silhouet of Mariane Bournonville.

Spadseretour paa Grevinde Schulins Ejendom — et henrivende Sted. Kilden „Louise“ er meget smuk og ligger prægtigt. Fredericstal er et yndigt Opholdssted. Vi tog Afsked med Mad. Schulz. Den ældre Shall og jeg besøgte General Abste [Abbestée]⁵⁰). Vi traf der den russiske, portugisiske og hollandske Minister med flere Herrer af deres Følge. Jeg bragte Mlle Absté den Sang hun havde bedt mig om. Vi anbefalede os og vandrede hjemester, hvor vi traf hele Familien ved Aftensbordet. Jeg tilbragte Natten i Linby.

Lørdag 7. Juli. Stod op Kl. 6. Gik sammen med Capt. Gilberg tilføds fra Linby til Ribes — en herlig Vandring med de mest smilende Prospekter. Den yndige og gode lille Sene stod og vadskede sit Linned sammen med Demoiselle Büdlin og sin Moder. De havde allerede spist deres Middag, men denne fortræffelige Pige serverede egenhændigt en lille Middag. Hvilken Glæde for mig atter at se denne elskelige Pige, som jeg ikke havde set i tvende Dage. Med hvilken Henrykkelse nød jeg ikke disse Benstabsbeviser. Jo, Du yndige Pige — Du fortjener at være elsket, dit gode og sølsomme Hjerte fortjener en Ledfager, tvivl ikke om at Du vil finde

Bournonville

ham. — I dag erfarede jeg, at *Dalen* slet ikke er min sande Ven, det gjorde mig meget ondt at faa det at vide. Hans ringe Erkendtlighed overfor mig, som har vist ham saa megen Venfkab, som har ønsket at tilbringe mit Liv sammen med denne Dreng, som jeg troede var min Ven. Men jeg ser, at jeg umuligt i ham kan se min sande Ven. Ha, *Dalen*, ikke fortjente jeg dette af Dig! Jeg troede Du ejede et oprigtigt Hjerte; men til Trods for din ringe Oprigtighed vil jeg dog altid have Dig kær. — Satte mig i min lille Veninde *Jensens Have*, hun kom ud for at holde mig med Selvfkab. Den Dag sagde hun mig, at jeg af hende kunde gøre den lykkeligste eller ulykkeligste Kvinde. Vi talte meget om Kærlighed. Det var paa Plænen under de to Kirsebærtræer. Jeg blev der til Aftensmad — kun vi tre, *Jensen*, *Büclin* og jeg. De førte mig hjem til *Solerød*. Jeg sov hele Vejen.

Søndag 8. Juli. Dinerede hos Greve *Breuners*. Om Morgenen var jeg ude at spadserere med *Mr. Bedel* til *Hør[s]holm*. Efter Middag tog Greven os med til Skoven med Kilden [*Dyrehavebækken*]; der var al Slags Lystighed, mange Telte med smukke Piger, Comedier, Lineban-

fere, Lirekasser. Deligheden er charmant. Der-
 efter tilbage, hvor Grevinden skændte os The.
 B e d e l og jeg tog Afsted og vandrede tilføds til
 J e n s e n. Kom der først Kl. 9^{1/2}, vi fik noget
 at spise. Hvorpaa jeg lagde mig paa Sophaen
 i Büklins Stue. B e d e l og J e n s e n søgte
 allevegne efter mig. B e d e l gif saa hjem uden
 mig. De redte op til mig, og jeg tilbragte Nat-
 ten hos hende.

Mandag 9. Juli. Lille Veninde J e n s e n fulgte
 mig lige til Søllerød. Hele Bejen gjorde jeg
 hende megen Sorg. Hun fortjente det ikke. Og
 i samme Øjeblik som jeg bedrøvede hende, gav
 hun mig en lille Buket Forglemmigei. Aldrig
 har jeg set et Fruentimmer med en bedre Cha-
 rakter, hun har det sømteste Hjerte af Verden.
 — Hun har tilgivet mig, den Eftelige.

Med M. B e d e l spiste jeg Middag hos Kam-
 merherre S o u m. Det er en Mand med et fuld-
 endt Hjerte, tjenstfærdig til det Yderste, en
 sand Menneſteven, som fortjener at være elsket.
 Der var hos ham stort Selskab. Damerne A b-
 ſt é og B o u s e n a r d og Grevinde B r e u-
 n e r, og Herrerne L e ſ e v r e s, B l ü c h e r,
 S k u d e n e v (?) og M e r z ⁵¹). Conversationen
 var ikke særlig glimrende. Efter Middagen gjør-

de vi os en Promenade. Selskabet var ikke meget muntert, og skal jeg tale Sandhed, keder man sig ofte i la haute volée. Aandsfuldheden kan ikke komme til Udfoldelse, hvor der er for megen Tyng og for lidt Lighed. Disse Standsperfoner ere dog ulykkelig stillede, med al deres Rigdomme kan de aldrig vise deres sande Sindelag. Deres saakaldte bonton er virkelig en Svøbe for den sande Glæde. Det er altsammen Ceremonier og Reberencer. Og der er slet ingen Humeur, ingen Esprit. Hvis Conversationen ikke drejer sig om Videnskab og Kunst, er den kold og kedsmelig. — Greve *Breuner* kom for at fortælle os, at Franskmændene vare blevne jagede ud af Flandern. — Madame de *Saum* var meget elskværdig, mod Aften dog i en Smule daarlige Humeur.

Tirsdag 10. Juli. Lille *Jensen* sendte mig sin Bogn. Jeg kørte til hende med den Hensigt at øve mig, men jeg glemte min Pafte, hvad jeg først bemærkede ved Ankomsten. Efter Aftensmaden spadserede vi til „Kilden“. *Bedel* og jeg kom først tilbage til Søllerødt Kl. 4 om Morgenen. Det var *Wille Buklin*, som foreslog det Parti.

Onsdag 11. Juli. Lille *Jensen* sendte mig sin

Bogn for at hente mig til fig. Vi øvede os hele Formiddagen og spiste Middag. Om Eftermiddagen ved Theen saae Demoiselle *J e n s e n* mig spøge med hendes Tjenestepige. Hun blev meget opbragt derover og skændte stærkt paa mig. Spiste ikke til Aftens hos hende, men lagde mig til Hvile i hendes Have. Var ilde tilmode hele Natten.

Torsdag 12. Juli. Kom hjem til mig selv 4^{1/2} om Morgenen. Lagde mig til Kl. 11. Forhørte mig om Damerne *S o a m s* og *B o u s e n a r d s* Besfindende. Kammerherren laante mig „les Ruines“ af *Bolnaie* ⁵²). Gik hjem, sov og læste til Kl. 8, hvorefter jeg var henne at spille Kvartet hos Greve *B r e u n e r*, der selv var Komponisten. Vi spiste der, jeg holdt paa, at den franske Musik var bedre end den italienske. Greven var ikke af samme Mening, og gik saavidt som at hun ikke fandt Behag i *Monsigni's* Musik til „Deserteuren“ ⁵³).

Fredag 13. Juli. Dansede hos Kammerherre *S a o u m*. Greven og *Mr. de Merz* var der og lagde deres Tilfredshed for Dagen. Spiste Middag med dem. *Mr. Bedel* kom, da vi sad ved Bordet. Om Aftenen gjorde vi en Spadseretour til *Derholm*. Vi var i Kirken, *Bedel*

spillede paa Orglet. Vendte tilbage til S a u m s, hvor vi spiste til Aften. Bagefter talte Damerne S e a u m og B o u s e n n a r d og jeg om den menneskelige Lykke og Ulykke.

Lørdag 14. Juli. Vi tog over til lille J e n s e n, hvor vi spiste vor Middag. Hun var i Bad, gif derhen for at se hende, hun opdagede ikke mig. Hun skændte meget paa mig, vi blev forsonede, og jeg spadserede lidt i Stoven med hende. Hun fulgte os paa Vej hjemad, jeg har [spøgt med?] Egtefabet. — Siden spillede B e d e l paa Orglet for Krefens Damer. Prindsen af Württemberg var tilstede. Souperede hos Greve B r e u s n e r med hele Selskabet. Prindsen, Greven, B e d e l og jeg fulgte Damerne S e a u m og B o u s e n n a r d hjem. Paa Tilbagevejen talte vi om den franske Revolution, indtil vi bød de høje Herrer Godnat.

Mandag 16. Juli. Spiste hos J e n s e n, der førte mig ind til Byen.

Tirsdag 17. Juli. Prøvede for første Gang i „L'orphelin de la Chine“. Sov hos Mme de ...

Onsdag 18. og Torsdag 19. Juli. Prøvede paa Theatret.

Freitag 20. Juli. Stod Fadder sammen med lille J e n s e n. Tog med hende ud paa Landet. Den

- halve Vej tilbagelagde vi til Fods. Jeg voldte hende den Dag megen Sorg. Spiste til Aften hos hende og hun førte mig hjem til Sølrød.
- Søndag 22. Juli. Tog til Lindbye, hvor jeg spiste hos S h a l; det var Faderens Geburtsdag. Morede mig godt. Om Aftenen kom lille J e n s e n med sin Vogn for at føre mig ned til Byen.
- Mandag 23. Juli. Paa Theatret for at prøve. Købte en Ring til J e n s e n.
- Freitag 27. Juli. Paa Theatret. Derfra førte lille J e n s e n mig ud til sit Landsted, hvor vi spiste Middag. Om Aftenen var vi hos Mr. H a n s [?], hvor vi overnattede. Hans Lyststed ligger ikke langt fra Delsinhor [Helsingør]. Den skønneste Beliggenhed man kan se.
- Lørdag 28. Juli. Blev hele Formiddagen hos ham, spiste der; efter Middag legede vi paa Grønsværet. Kl. 6 førte vi tilbage til Bibek. Spiste Aften hos hende.
- Mandag 30. Juli. Stod op Kl. 4 og tog til Byen. Prøvede paa Theatret. Om Eftermiddagen ud at spadserere med Mlle J e n s e n. Vi mødte Mr. K o s s e t s k y ⁵⁴). Inviterede ham at souperere med os paa l a S k u d b a n n é ⁵⁵). Vi vendte tilbage til Byen, talte om god Husførelse.
-

I Dagene 31. Juli—7. August findes ingen
Dagbogsoptegnelser.

Onsdag 8. August. Paa Prøve. Bar om Aftenen
Kl. 7 hos en Justitsraad, hvor vi morede os
godt. Det var Capt. Bedel, som indførte
mig hos den Justitsraad, der havde to Døtre,
der sang og spillede Clavecin. Blev der til
11¹/₂, forsøgte paa Hjemvejen at figge op til
Jensen. Fandt hende i Sengen delende Bæ-
relse med Buclin. Hun gnavede lidt, fordi
jeg ikke gif min Vej.

Torsdag 9. August. Paa Prøve, og igen Kl. 6 paa
Theatret for at vejlede Mlle Jensen. Jeg
fulgte hende hjem, men gif ikke med op, men
gjorde mig en Spadsferetour ind i Kongens
Have; jeg traf dér flere Jødepiger, som jeg
tilstalte, og adskillige Bekendte fra Stockholm.

Fredag 10. August. Paa Prøve, fulgte Mlle Jen-
sen hjem. Jeg gjorde hende lidt vred i et An-
fald af Skinsyge, der overfom mig. Spiste Mid-
dag hos hende, bagefter tog vi ud paa Landet
sammen, først til Soellerøed, hvor jeg sagde den
henrivende Pige Farvel, medens hun førte vi-
dere til Bebæk.

Søndag 12. August. Skrev til min Moder. Besøgte

Kammerherre S a u m. Fruen sang Duetter med M. B e d e l. Tog afsted til Wlle J e n s e n s Landsted. Traf dér Familien S c h a l. S c h a l, Concertmesteren, og jeg gjorde en lang Spadsferetour og talte meget om Wlle J e n s e n. Om Aftenen førte hun mig ind til Byen i sin Bogn. I Lyndbye sagde vi S c h a l s Farvel.

Torsdag 16. August. Paa Theatret for at prøve; havde en Disput med Repetiteur T i m r o d [Timroth]. Var med Capt. G i l b e r g hos en Hr. [], som har en meget smuk Samling af Malerier og af naturhistoriske Sager. Derefter var vi ude at se dem flyde til Fuglen paa Skudbanne. Jeg kom hjem og blev der til Kl. 9, da jeg gik op for at se til lille J e n s e n. Hun var ikke rigtig i Humeur; spiste dér og gik hjem. Fik Besøg af to smukke Piger, men meget honette; de blev hos mig en halv Time.

Lørdag 18. August. Skrev til Berlin. Om Eftermiddagen førte J e n s e n mig ud paa Landet. Jeg talte meget med hende om forskellige Materier. Spiste til Aftens hos hende; medens vi sad ved Bordet, kom M. B r a b r i c i u s [Fabricius] til. Jeg gik tilbage til Soelrød.

Søndag 19. August. Stod Fadder sammen med Wlle J e n s e n, M. K o s s o s s k i sammen med

Mlle Buklin — det var i Søllerød-Kir-
ken; der var mange smukke Fruentimmer til-
stede. Efter Daaben var jeg paa Visit hos Grev-
inde Breuner og bagefter hos Mr. Sam.
Madame var ved sit Toilette, jeg traf hendes
Fru Moder og en Herre, med hvem jeg talte
meget om Verdens Dindskab og Bagtalelse. Jeg
anbefalede mig og førte sammen med M. Ros-
foski, som ventede paa mig, til Mlle Jen-
sen. Her spiste vi Middag. Om Eftermiddagen
kom en Justitsraad paa Besøg, som sagde en
Mængde Brøvl om mig og Mlle Jensen. Han
vilde absolut, at vi skulde gifte os. Jeg kom
i daarligt Humeur, og Jensen, den gode
Pige, var ogsaa ilde berørt deraf. Hun skændte
paa mig.

Mandag 20. August. Paa Prøve. Vi repeterede
hele Balletten „l'Orphelin de la Chine“⁵⁶⁾. Mlle
Jensen var en Smule vred paa mig. Spiste
til Middag med den gode Galeotti ude paa
hans Landsted; han forærede mig en Bouquet,
som jeg igen skænkede min kære Jensen. Jeg
traf Mr. Agrop hos hende. Vi skændtes hele
Aftenen, jeg gik hjem Kl. 8¹/₂.

Tirsdag 21. August. Blev hjemme hele Formiddag-
en, sad for Capt. Silberg. Var et Djeblit

hos lille *Jensen*; vi blev forsonede. Den Dag
følte jeg en heftig Smerte i Siden, jeg lod mig
frottere.

Onsdag 22. August. Paa Prøve. Traf ingen andre
paa Theatret end *Mme Børn*, jeg har ladet
hende danse. Greve *Alfeld* kom til. Vi snak-
kede meget om Theatrets Affairer. Senere kom
Mlle Jensen derover. Fulgte hende hjem og
gik saa hen for at bese *Mr. Saums* Bibliothek;
det er offentlig tilgængeligt, men jeg saae ingen
der⁵⁷). — Jeg hørte, at Greve *Horn* og *Kib-
bing* vare blevne benaadede og slap med Lands-
forviisning; det hed sig, at de havde passeret
Helsingør, og at Folk dér havde hujet ad dem.

Fredag 24. August. Lægen kom til mig, han be-
ordrede nogle Ting for min daarlige Nyre.

Mandag 27. August. Paa Theatret. Vi prøvede
Balletten. Der var ogsaa Operaprøve. Greve
Alfeld kom tilstede. — Om Aftenen prome-
nerede jeg i Kongens Have med *Capt. Gil-
berg*⁵⁸).

Onsdag 29. August. Paa Theatret. Lod *Mlle Jen-
sen* danse lidt, øvede mig selv meget. Var siden
et Øjeblik hos *Jensen*. Jeg voldte hende Sorg.
Den stakkels Pige fortjente det ikke. Siden gik
jeg med hende ind i [Kongens] Have.

Torsdag 30. August. Besøgte Mr. de Vibrai, vi talte om den franske Constitution, han udtalte sig meget retfærdigt⁵⁹). Gik paa Proven, som allerede var færdig; der var ogsaa Dperaprøve. Var hos M. Svartz [Schwarz], som gav mig i Commission at skaffe ham fra Stockholm „De to Figaroer“⁶⁰). Jeg afslagde Besøg hos Mme Becker, men hun var ikke hjemme⁶¹). Jeg gjorde mig en Spadseretour i Byens smukkeste Deel. Var ved Toldboden, hvorfra man seer den kgl. Flaade. Det er et meget smukt Stue. Var ogsaa hos min lille Veninde Jensen, som jeg fandt i Sengen, syg og bedrøvet. Jeg prøvede at trøste hende en Smule.

Fredag 31. August. Paa Theatret for at prøve. Kørte om Eftermiddagen med Mlle Jensen ud til hendes Landsted, hvor jeg for første Gang overnattede. Jeg vilde først ikke, men da hun tog mig det ilde op, bestemte jeg mig derfor. Læste „Moniteuren“.

Lørdag 1. September. Tilbragte Dagen paa Landet hos Mlle Jensen. Om Morgenen var vi ude at plukke Nødder. Om Eftermiddagen lagde jeg mig et Øjeblik paa min Seng. Jeg var i en frygtelig melankolsk Stemning. Jeg var ked over at have ladet mig engagere til Kjøbenhavn.

Tænkte over meget forskelligt. Det hænder ofte at et Djebligs Lyst gør os ulykkelige. Hvis vi var Herrer over vore Lidensfaber, vilde vi være lykkeligere. Men Kærlighed, Kærlighed, Du bring os til at gøre Dumheder!

Mandag 3. September. Var i Kongens Have med M. Bedel, vi mødte M. Agrop, talte om Frihed og Lighed. Var et Djeblit oppe hos Jensen, hvor jeg traf M. Fabricius. Gik hjem, satte mig til at synge og læse.

Onsdag 5. September. Paa Theatret. Tog Dalens Parti i et af mine Divertissements fra Mr. Janzen, som ikke kan gøre et ordentlig Pas.

Torsdag 6. September. Har ikke øvet mig. Men var dog paa Theatret. Talte meget med Grev Hالفeld om Theatret. Han sagde, at jeg kunde blive der saa længe jeg selv vilde; lod mig ogsaa forstaa, at han vilde lade Dalen komme igen. Var hos Mlle Jensen, gav den stakkels Pige megen Anledning til Sorg; endelig forsonede jeg mig med hende. Gik saa hjem, men sov ikke hele Natten, led af en rædsom Melancolie.

Fredag 7. September. Paa Theatret for at øve mig. Paa Tilbagevejen oppe hos Mlle Jen-

- sen, som lod sig male. Hun skulde rejse paa Landet, jeg gik hjem og spillede Violin.
- Lørdag 8. September. Blev hele Dagen hjemme. Capitaine Gilberg sad jeg for for sidste Gang. Mit Portrait ligner fuldkomment. — Om Aftenen tog jeg Pulver for at komme til at svede, fordi jeg har ondt i Siden. Sov ikke hele Natten. Læste og spillede Violin.
- Søndag 9. Septbr. Capt. Gilberg og Jøden Walsh spiste Middag hos mig. Om Eftermiddagen paa Landet hos Mlle Jensen. Vi traf der Mr. Galeotti med Datter og Mlle Fredenlund. Kl. 8 vendte vi tilbage til Byen. Vi spiste forinden en Bid midt inde i Stoven.
- Mandag 10. Septbr. Var imorges paa Theatret for at træffe Greve Halfeld, men maatte søge ham i hans Hjem. Meldte ham, at jeg ikke kunde danse idag formedelsf Smertes i Siden. Han tog mig det meget ilde op, lovede at sende mig et Plaster til Aften, men det kom ikke. Formiddag og Aften hos Mlle Jensen. M. Fabricius kom der. Tilbragte næsten hele Aftenen hos M. de Mers; vi talte om Constitutio-
- Torsdag 14. September. Tog med Mlle Jensen ud til Mr. Hagrops Landsted, hvor vi spi-

ste til Middag. Herrerne Høir, Agier og Falbe⁶²) var der. Vi morede os godt og vi sang, og Selskabet var meget muntert. Om Eftermiddagen tog Mr. Hagrop mig med over til Mr. Falbe, hvor jeg traf stort Selskab. Jeg gjorde Bekendtskab med Mr. Colbørns, en meget aandfuld Mand og en sand Menneſteven og som taler meget om Menneſterettighederne. Det er ham, som var Forsvarer for Bøndernes Frihed. Vi talte meget sammen om Kong Gustaf III, om Regenten og om Sverige i Almindelighed. Hans Frue, Mr. Falbes Datter er en meget smuk og behagelig Dame med meget Talent for Musiken. Hun synger med megen Smag, hendes Stemme er en af de bedste efter Mme Vertelsen's. Hendes Søstre — fire i Tallet — er ogsaa meget smukke og musikalske Damer. Jeg har ogsaa glimret med min Stemme og foredrog adskillige Sange. Damerne var meget tilfredse med min Skole. Souperede med hele Selskabet og traf mig tilbage med Herrerne Hagrop, Høir, Agier for at tage tilbage til Mme Hagrop og Mlle Jensen, som vi havde ladet ene tilbage. De var inviterede, men vilde ikke med. Efter at have gjort Mme Hagrop mine Undskyldninger

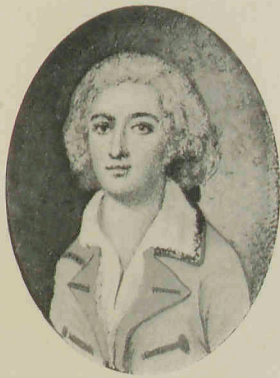
tog vi afsted med Herrerne og førte tilbage til Byen.

Mandag 18. Septbr.⁶³). Jeg traf Grev Alfeld paa det danske Theater. De prøvede et nyt Stykke af I f l a n d e ⁶⁴). Man aabnede Sæsonen med samme Stykke om Aftenen, i Følge med et lille Divertissement. Figuranterne bar ny Costumer af Rosa-Silke.

Tirsdag 19[18] Sept. Var paa Theatret. Indstuderede en pas de trois. Var paa Comedien. De gav for første Gang „les deux Savoyards“, som blev taaleligt spillet ⁶⁵). Fulgte Mlle Jensen hjem.

Onsdag 20. [19.] Sept. Paa Theatret. Prøvede min pas de trois. Jensen fældede Taarer, fordi hun ikke straks kunde vinde med. Om Aftenen musicerede hos Schalls og spiste der. Mlle Jensens Moder har giftet sig [igen]; jeg var der uden at vide, at det var Bryllupsdag.

Torsdag 21. [20.] Sept. Paa det danske Teater. Man prøvede Balletten „Semiramis“. Talte meget med Grev Alfeld. Jensen var syg; var selv syg. Om Aftenen paa Comedien. De gav „Emilia Galotti“ med Balletten „Semiramis“. Saae Grevinde Ribbing med Baron

1. Miniature af Ant. Bourignonville. (Ungdomsbillede).

2. Miniature af Mariane Bourignonville.
(Efter Traditionen som Susanne i „Figaros Giftemaal“).

Maclier [Madlier] paa Comedien. De hilste paa mig.

Lørdag 23. [22.] Sept. Generalprøve paa „Dronningen af Golconda“⁶⁶). Man var saa god at finde min [indlagte] Pas de trois-Pantomime meget smuk. Grev Alfeld har gjort mig mange Complimenter. Efter Prøven prøberet min ny Dragt hos Mme Colin. Draf The sammen med Captain Gilberg hos Mlle Jensen. Mr. Hagerop kom til, vi talte meget Theater og skoptiserede, Mr. Fabricius kom ogsaa, og nu talte vi om Nyhederne fra Paris.

Mandag 25 (24) Sept. Dansede om Aftenen i „Dronningen af Golconda“ og høstede stort Bisfald.

26. (25.)—30. (29.) ingen Optegnelser.

Søndag 31 (!) [30] Sept. Spiste hos Mr. Galeotti, der tog mig med til Mr. Fumar⁶⁷). Plukkede Nødder om Aftenen hos Mlle Jensen; traf M. Hagerop; han gif mig paa Klingen. Vaade jeg og Mademoiselle blev lidt fortørnede.

Tirsdag 2. Okt. Paa Prøve, øvede mig stærkt. Den Aften gav de et Stykke jeg ikke kender⁶⁸) og Balletten „Fanden er løs“.

Onsdag 3. October. Var paa Theatret for at prøve et af mine Divertisements; havde megen Besvær med alle de Medvirkende. Spiste til Middag og drak The hos Mlle Jensen. Cap. Gilberg kom derhen og bragte mig Breve fra Stockholm. Mr. Hagrop kom ogsaa derhen.

Torsdag 4. October. Paa det danske Teater, hvor jeg traf Greve Halfeld; man prøvede en Simphonie. Derfra paa Hoftheatret for at prøve paa „l'Orphelin“ og mine Divertisements. Jeg har haft en liden Strid med M. Timrod. Repetiteuren er en meget pirrelig Mand. Spist Middag hos Schall sammen med Kapelmester Schulz og M. Galeotti. Om Aftenen gav man „la Colonie“⁶⁹) og „l'Orphelin de la Chine“. Var meget tilfreds med mig selv i min Rolle som Gengiskan. Efter Comedien gik jeg hjem til mig selv, spiste en Smule og lagde mig til Ro. — I dag er Cap. Gilberg rejst.

Fredag 5. October. Var paa Generalprøve paa mit Divertisement med Hyrdestavene. Greve Halfeld læste ordentlig Texten for Mr. Jensen for alle hans Nærværelser. Om Aftenen gik Divertisementet udmærket. Jeg var meget tilfreds med mig selv.

Lørdag 6. October. Om Morgenen kom Mlle Jen-

se n s Tjenestepige til mig med Bæst fra sin Hersterinde om jeg vilde tage paa Landet med hende; gif strax til hende for at sige, at jeg ikke kunde. Jeg spiste sammen med hende, en Time efter tog hun ud paa Landet.

Mandag 9. October. Paa Theatret for at øve mig. Dinerede hos Mr. de B o s e n h a r t. Der var stort Selskab. Dineren var meget munter. Bar paa Komedien, de gav „la melomanie“⁷⁰). Spisste min Aftensmad hos J e n s e n.

Tirsdag 10. October. Paa Comedien; de gav Balletten „Statuen“⁷¹).

Onsdag 11. October. Paa Theatret til Prøve. Dirigerede en Solo for Mlle J e n s e n; Mr. J a n z e n indtog D a l e n s Plads. Om Eftermiddagen til The hos Mlle J e n s e n, hvor der kom mange.

Torsdag 12. October. Paa Theatret for at prøve. Spisste hos Mlle J e n s e n. Jeg voldte hende Sorg, men gjorde det snart godt. Gif hjem og spillede Violin.

Hermed ophører Antoine Bournonvilles
Dagbogsoptegnelser fra 1792.

The first part of the book is devoted to a general
 introduction of the subject, and to a description of the
 various forms of the disease, and the manner in which
 it is communicated. The second part contains a
 detailed account of the symptoms, and the progress
 of the disease, and the various methods of treatment
 which have been proposed. The third part is
 devoted to a description of the various forms of
 the disease, and the manner in which it is
 communicated. The fourth part contains a
 detailed account of the symptoms, and the progress
 of the disease, and the various methods of treatment
 which have been proposed. The fifth part is
 devoted to a description of the various forms of
 the disease, and the manner in which it is
 communicated. The sixth part contains a
 detailed account of the symptoms, and the progress
 of the disease, and the various methods of treatment
 which have been proposed. The seventh part is
 devoted to a description of the various forms of
 the disease, and the manner in which it is
 communicated. The eighth part contains a
 detailed account of the symptoms, and the progress
 of the disease, and the various methods of treatment
 which have been proposed. The ninth part is
 devoted to a description of the various forms of
 the disease, and the manner in which it is
 communicated. The tenth part contains a
 detailed account of the symptoms, and the progress
 of the disease, and the various methods of treatment
 which have been proposed.

Noter og Oplysninger.

- 1) Ifølge Overstkous Repertoirefortegnelse spillede Mandag 12. Marts 1792 „Det gavmilde Testament“ og Balletten „Statuen“, men Tirsdag 13. Marts Syngestykket „Cecilia“ af Mabilie, med Musik af Dezèdes (ikke Gretry som B. skriver). Hvis B. husker rigtigt, er han saaledes først kommen til Kbhvn. 13. Marts, og det er sandsynligst, da B. — som nedenfor vil ses — er lidet nøjeregnende med Datoangivelser.
- 2) Bournonville tog ind hos Gæstgiver E. Møller i „Vildmanden“ paa Østergade dav. Nr. 45 (senere 32), Hjørnet af nuv. Kristen Bernikovsgade.
- 3) Gustav III blev skudt i Ryggen paa Operamaskeraden Natten mellem 15. og 16. Marts, men udaandede først 29. Marts. 25de (en Søndag) maa være en Skrivelse for 16. Marts, der i 1792 ganske rigtigt var en Fredag.
- 4) Utvivlsomt den velkendte Violon og „Hofdansemusikinspecteur“ (særlig ekspert i de nylig importerede „Engelske Dands“), Stadsmusikant H. Jacobsen.
- 5) Klubben „Harmonien“ i Binggaardsstrædet, der en Gang om Ugen i Vintersæsonen lod afholde Concerter for sine Medlemmer med Damer.
- 6) Sangerinde v. fgl. Theater Johanna Elisabeth Nothorff debuterede 1784, indgik 1796 Ægteskab med den soensfødte Danser Carl Dahlén. Blandt deres Efterkommere kan nævnes Søskentrioen Peter Andreas og Wilhelm Rosenberg og Fru Soffy Walleen. — Philip Barth,

Søn af den højt ansete Oboist Kapelmusicus E. S. Barth — Violinisten, kgl. Concertmester og Professor Peder Mandrup Lem. — Capitain v. 1. Bat. sjællandske lettere Infanteri Severin Wedel (1765—1826), som ved denne Lejlighed synes at have sluttet et varigt Benskab med Bournonville.

- 7) Den nævnte Mariboe er sandsynligvis Lysestøber E. E. Mariboe, som boede lige ved „Harmonien“ i Bingsgårdsstrædet. — Den i Dagbogen ofte forekommende Capt. Jacob Agel Gillberg (1769—1845) var svensk, Søn af den bekendte Graveur G. Han uddannede sig som Miniaturemaler og opholdt sig paa en syvaarig Udenlandsrejse f. T. i København. Hans Captains-Titel refererer sig til „Fortificationen“ (Reserven), hvor han var indskreven som Barn.
- 8) „Kronprindsens Club“, sammen med „Harmonien“ en af de mest ansete, havde Lokale Østergade Nr. 34 (senere „Kongens Club“, nuv. Nr. 15).
- 9) Ugrode el. Ugrup): Committeret i Toldkammeret, Normanden Hilarius Hagerup, der 1787 var bleven økonomisk Meddirektør ved Kgl. Theater, Statsraad.
- 10) Herved menes Theatret paa Kongens Nytorv, ogsaa kaldet „Theatret i Byen“ i Modsætning til „Theatret paa Slottet“ (Hoftheatret).
- 11) Balletten „Semiramis“ af Balletmester Galeotti, efter Sujet fra Voltaires Tragedie, gik første Gang over Scenen 30. Jan. 1787. Efter ikke at være spillet i tre Aar skulde Balletten nu genindstuderes. Den genopførtes for 16. Gang 27. Marts sammen med et gammelt Enakts-Syngespil „Aglæ eller Støtten“.
- 12) Lesfings „Emilia Galotti“ var allerede opført første Gang 8. Dec. 1775. — Danseren Carl Dahlén var et halvt Aar forud for Bournonville kommen hertil fra den svenske

Opera, som han havde maattet forlade under ret bevægede Omstændigheder (jvf. Overskou III, 499). Hans gratiøse Dans havde hurtigt skaffet ham fast Ansættelse. Bournonville var saaledes Dahléns tidligere Collega.

- ¹³⁾ Maria Christine Lorentzen (1763—1837) debuterede 1781, blev to Aar efter gift med Hofskriver Bjørn, og som Mad. Bjørn var hun nu i en Snes Aar Ballettens fornemste kvindelige Kraft, indtil hun gik af 1804. — Danseren Wilhelm Jansen (f. 1762) kom fjorten Aar gammel til Balletten. Han havde imidlertid intet Talent for sin Kunst, og skyldte sin Position et meget intimt Forhold til Teaterchefen Warnstedt, der skaffede ham en Uddannelsesrejse til Paris i 1788. Hans Breve herfra til B. er offentliggjorte i „Vor Fortid“ I, 591 ff. 1796 afskedigedes han som „aldeles uduelig“. D. 1808. (jvf. Robert Reiiendam, Breve fra danske Skuespillere I, 252). — Danser og Figurant Adam Ebbesen.
- ¹⁴⁾ „Chinatarerne“ af P. A. Heiberg med det indlagte Dansedivertissement i Brokkensbod.
- ¹⁵⁾ Den kendte Musiker, Orkesterchef og Balletkomponist Claus Schall (1757—1835) var begyndt sin Løbebane som Danseselev og Figurant. Gift 1° Christiane Margrethe Salathé; skilt. 2° Danserinde Anna Margrethe Schleyter, der som Mad. Schall blev førende i Ballettens mimiske Partier. — Skuespiller Jens Musted (1731—98) var Syngespilletts bærende Kraft.
- ¹⁶⁾ Nlle Græk 3: Skuespilelev Maren Krag, der kort efter fik sin Debut. Gift Poulsen 1795. D. 1804.
- ¹⁷⁾ „La Mélomanie“, Syngestykke i 1 Akt af Grenier med Musik af Champlin. Oversat under Titlen „Syngesyngen“ af Thorup.
- ¹⁸⁾ Mariane Jensen blev døbt 20. Nov. 1767 i Mariager Kirke. Moderen hed Anne Marie Jensdatter Spentrup.

Udlagt Barnefader: Sebastian Samuel Lever, „Danser ved Slottet“ (d. v. s. Solodanser ved Hoftheatret). Han tjente ved Theatret fra 1757 Aarhundredet ud og døde 1812. Han var Lærer for Balletbørnene, saaledes ogsaa for sin Datter Mariane. Hendes Moder blev forøvrigt gift to Gange, først med en Stapper (d. 1791), og dernæst med en Spisevært Rudolph (se Dagbogen 29. Sept.). Hun døde 1796, og Datteren mødte ifl. Skiftekommissionens Forseglingsprotokol og erklærede „at ville for egen Regning bekoste hendes Moders Begravelse, saa at dens Omkostninger ingenlunde skal komme Stervboet til Last“. (Velvilligt meddelt af Hr. Rob. Neiiendam.)

Som tolvaaarig Pige kom Mariane Jensen ind paa Dansekolon. Hun viste saa meget Talent, at hun allerede som sextenaarig 23. Sept. 1784 fik sin Debut i Balletten „Den straffede Bankundighed“. Overkou (der dog kun kan bygge paa Tradition) siger, at Mariane Jensen havde „et baade smukt og interessant Ansigt, en særdeles indtagende Theaterfigur, megen Ynde og elskværdigt Skælmeri i sit Væsen og et ualmindeligt Fremstillingstalent“. Hun benyttedes da ogsaa til Smaaroller i Skuespillet.

Antoine Bournonville tabte hurtigt sit Hjerter til den smukke unge Kvinde, med hvem han forenedes i deres fælles Kunst ved sin Forsteoptræden i Kbhvn. Det synes ikke at have generet ham (og det var jo ogsaa Tidens Skik), at den unge Danserinde sjensynlig stod i Afhængighedsforhold til den kendte Rigmand Fabritius de Tengnagel, Besidderen af „Cenrum“ (se Note 43), som hun vistnok kunde takke for et Lyksted i Bedbæk med tilhørende Kjøretøj — en Luxus som en datidig Danserinde næppe kunde tillade sig af egne Midler. Forholdet til B. endte med Forlovelse og Giftermaal 3. Dec. 1792. Ikke

uden Grund mener ogsaa Overfou, at det var gennem dette Baand Slægten Bournonville i henved et Aarhundrede knyttedes til det Kgl. Theater.

I 1796 havde Mad. Bournonville sin egentlige Debut som Skuespillerinde. Hun gjorde megen Lykke, man saa i hende Mad. Preisters Eftersølgerske. Men inden næste Sæsons Begyndelse, 29. Aug. 1797, borttreves hun, ikke 30 Aar gammel, efter en Fødsel.

Hendes Mand tegnede hende i „Adresseavisen“ denne Dødsruner, der er ligesaa karakteristisk for Tidens Naivitet som for Bournonvilles Selvfølelse:

„Egtemandens glædeligste Forventning opfyldte min elskede Hustru afvigte 6. ds., da hun skjenkede mig en velstabt Søn. Men det behagede Livets og Dødens Herre, at denne Barnefødsel skulde blive Aarsag til hendes Overgang fra Tiden til Evigheden, som til uopretteligt Tab for mig og to Børn paafulgte forgangen Nat. Idet jeg sørgeligst bekendtgjør denne kjærlige, hulde Kones og Moders Mariane Bournonville, født Jensen, hendes dødelige Afgang i en Alder af 29 Aar, vilde hendes og mine Belyndere samt det hele høitærende Publikum modtage mit Hjertes ærbødige og vemodsfulde Takstgelse for den hende beviste Yndest som Kunstnerinde. Med Lyst dyrkede hun svage Talenter og fandt Opmuntringer til Glid i overbærende Godhed og belønnende Bifald. Mange Vædles kjærlige Omsorg i denne hendes sidste Lidelsers Tid forvisser mig ydermere om, at man gjerne vilde have set hende længere. Saadan Deeltagelse er mit saarede Hjertes Lindring — og — O! — at ogsaa alle Godes Bifald og Kjærlighed maa ledsage mig indtil Graven.“

Tre Børn fødtes i dette Bournonvilles første Ægtestab:
1. Gustafva Adelaide Augusta, f. 23. April 1793 (sic).
Hun skulde have ægtet en Konsul i Helsingør, men

rømte med dennes svenske Handelsbetjent, Olof Olsson, hvem hun ægtede, og bosatte sig i Landskrona I dette Ægteskab var 6 Børn, af hvilke Datteren Olavia Cecilia Mariane (f. 1822) blev gift med Skibsmægler og Grosshandlare i Kalmar Johan Theodor Palme, og derved Moder til Sveriges kendte store Skuespiller August Palme (f. 1856).

2. Emil Conrad Anton, f. 5. April 1795, død før Moderen.

3. Anthon, f. 6. August 1797. Han studerede Medicin, men forøvede sammen med en Postmand en Række Posttyverier 1820—21, der omtaltes meget i Kbhvn. Han blev relegeret fra Universitetet, gik til Amerika, hvor han døde som Læge i Philadelphia.

— Antoine Bournonvilles berømte Søn August (f. 1805) er en Frugt af hans andet Ægteskab.

¹⁹⁾ Mariane Jensen synes at have haft eget Hjem i Ulkegaden.

²⁰⁾ Hermed mener B. de svenskfødte Dahlén og Gillberg.

²¹⁾ Taler er om Kirken i det gamle Christiansborg, som brændte 1794.

²²⁾ Figurantinde K. Stuart, senere g. 3rja, d. 1796, Moder til den kendte Sangerinde.

²³⁾ „Bennen af Huset“, Syngestykke af Marmontel og Grétry, blev den Aften sidste Gang opført.

²⁴⁾ Balletten „Fanden er løs“ hørte til Galeottis mest nydede Kompositioner. Musik af Schall. Spillede fra 1791—1837.

²⁵⁾ „Strelitzjerne“, et 5-Akts tysk Skuespil af J. M. Babo, opført første Gang den foregaaende Sæson.

²⁶⁾ Miniaturemaleren Cornelius Hoyer (1741—1804).

²⁷⁾ „Grossmeden“, Syngestykke i 1 Akt af Duetant og Philidor.

²⁸⁾ Ballet i 1 Akt af Galeotti: Statuen eller det unyttige Hegerie.

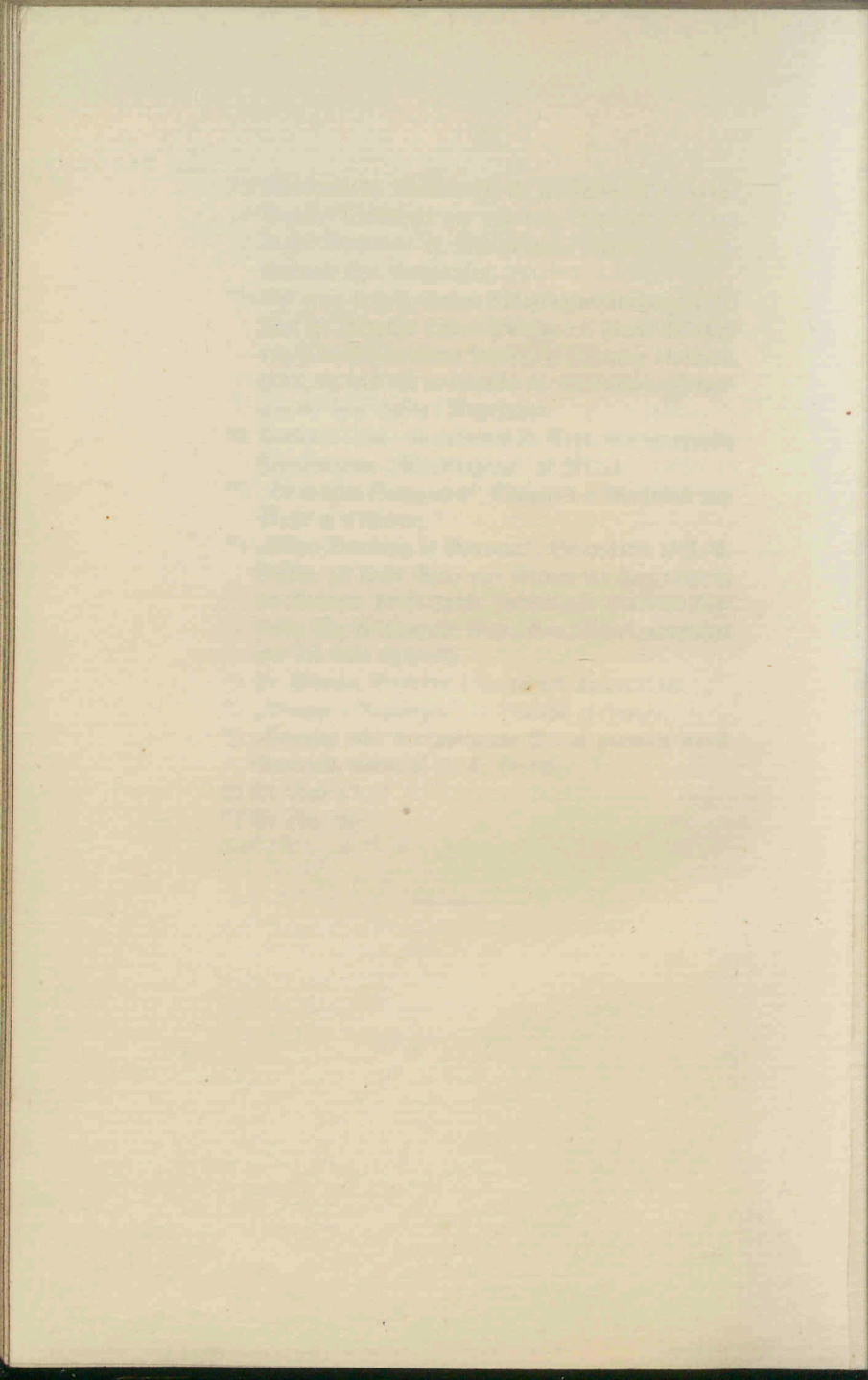
- ²⁹⁾ Claus Shall ejede et Landsted i Lyngby, tæt op til Sorgenfri Park (jvfr. E. Thrane: Fra Hofviolinernes Tid).
- ³⁰⁾ Denne overordentlig komiske Oversættelse af „Bagtalelsens Skole“ viser tydeligt Bournouvilles fransk-svenske Sprogsammensurium.
- ³¹⁾ Om det begavede og letlevende Skuespillerpar Preisler, og om hans Flugt med Skuespileleven Jfr. Fredelund 16. April 1792, se Memoirer & Breve IV, 155 ff. (Grandmamas Bekjendelser).
- ³²⁾ Gaavel Bournouvilles som Dahléns Danse var indlagte som Intermezzi i Syngespillet „Bondepigen ved Hoffer“.
- ³³⁾ Senere skriver B. Navnet: Wallich. Flere Medlemmer af den mosaiske Menighed af dette Navn levede da i Kbhvn.
- ³⁴⁾ Den landskendte Skuespiller Hans Chr. Knudsen.
- ³⁵⁾ Førsteopførelsen af „Ringens No. 2“ af den kendte Hamburger-Skuespildirektør Schröder.
- ³⁶⁾ Theaterchefen Hans Wilhelm v. Wamstedt, der to Maa- neder efter begærede sin Afsked.
- ³⁷⁾ Uvist om Isenkræmmer E. Casse i Højbrostræde, eller Urtekræmmer og Chokoladefabrikant J. Casse i St. Kongensgade.
- ³⁸⁾ Under den danske Titel „Den forraadte Amor“.
- ³⁹⁾ „Ellevte Juni“, og Balletten „Hververen“, der for en enkelt Aften genoptoges ved de retrospektive Forestillin- ger i 1922.
- ⁴⁰⁾ Md. Berthelsen, den tidligere Jfr. Møller, senere Md. Frydendahl, en af Theatrets fornemste Sangerinder.
- ⁴¹⁾ Overstreges med en tyk Blækstreg, men dog læseligt: „J'ai voulu la prendre de force.“
- ⁴²⁾ Den nye Theaterchef, Wamstedts Efterfølger, Greve F. A. E. Ahlefeldt.
- ⁴³⁾ Den kendte Storkøbmand og Skuespilleren E. A. Fa- britius de Tenguagel (1731—1805), der paa sit Lyststed

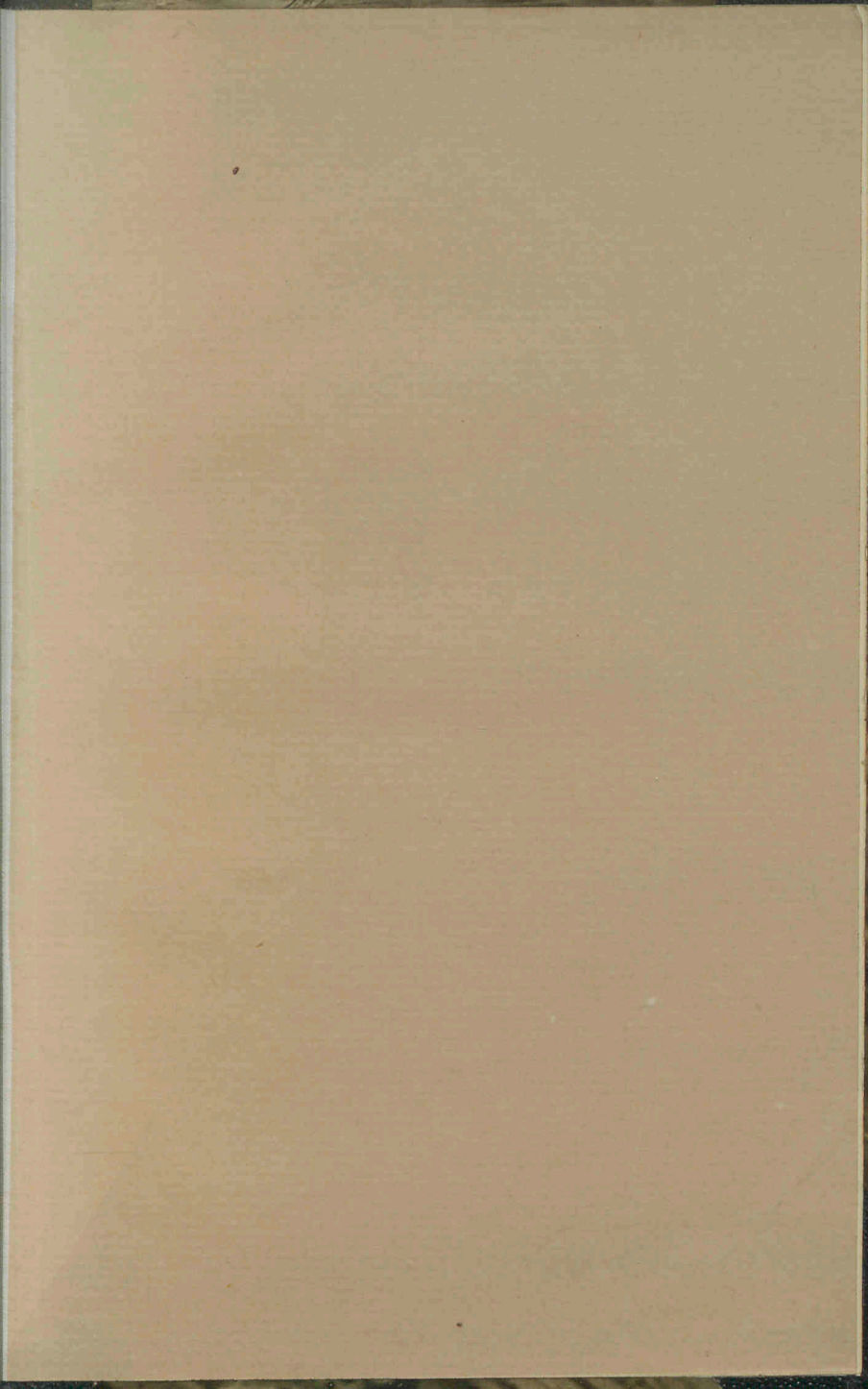
„Centrum“ ved Vedbæk førte et stort og gæstfrit Hus og særlig yndede at omgive sig med Kunstens Folk (jvfr. E. Nyström, Søllerød Sogn 116 ff.). Ikke uden Grund havde han Ky som „le plus grand libertin de son temps“ (Memoirer og Breve XV, 202).

- ⁴⁴⁾ „Den skinsyge Kone“ af Colman. I Overskous Repertoirefortegnelse noteres aldrig Entrées og Divertissemens.
- ⁴⁵⁾ Man maa tilgive Franskmænden, at han forvejler Chr. V's og Frederik V's Lidsalder.
- ⁴⁶⁾ Historikeren, den bogelkænde Kammerherre P. F. Enhm havde sit Landsted i Øverød, paa den anden Side Søllerød Sø. I 1788 havde han for anden Gang indgaaet Ægteskab med Hofapotheker Beckers 24aarige skønne Datter Christiane. — Bøgenhard, kejserlig (østerrigsk) Generalkonsul. — Metz, kejserl. Legationssekretær.
- ⁴⁷⁾ Joseph Greve Breuner var kejserl. (østerrigsk) Ambassador. — De her nævnte Familier havde deres Villegiatura i Omegnen af Søllerød, der i sidste Del af 18-Hundredtallet sammen med Lyngby var Centrum for den københavnske Overklasses Landliggeri.
- ⁴⁸⁾ Det er sandsynligvis Fuglestydningen paa den øgl. Skydebane her sigtes til. Bagefter har Selskabet begivet sig ud til Gesandstens Landsted.
- ⁴⁹⁾ Komponisten J. P. Schulz' 2. Hustru Louise Charlotte, f. Flüger.
- ⁵⁰⁾ Peter Wilhelm Abbestée (1728—94), Søn af den kendte Vinhandler (jvfr. „Den Bægelsindede“) var i en Aarvække Gouvernør over Kolonien i Trankebar. Ved sin Hjemkomst fik han Generalmajors-Karakter.
- ⁵¹⁾ Antagelig Secretaire Lesèvre, og Major i Gården Blücher, der almindelig udlagdes som Prins Christian (VIII's) Fader.

- 52) C. F. Ch. Volney: Les Ruines ou Méditations sur les révolutions des empires. En 1791 udkommen Bog, der havde vaakt en lignende Opsigt som i vore Dage Osb. Spengler's „Untergang des Abendlandes“.
- 53) Et af Tidens mest yndede franske Syngepiel, der ofte opførtes paa det kgl. Theater.
- 54) Kbhvns Veiviser for 1792 nævner en Enke efter Fabriqueur Rososky, boende paa Christianshavn; maaske en Søn herfra.
- 55) „Stydebauen“ paa Vesterbro var allerede dengang en af Byens fornemste Restauranter (opr. 1782).
- 56) „L'Orphelin de la Chine“, en meget yndet Ballet i 1 Akt af Galeotti, komponeret efter Sujet fra Voltaire, i Tidens yndede pseudokinesiske Stil. Opnaaede fra 1779—1821 59 Opførelser.
- 57) Suhms mægtige Bibliothek paa c. 100 000 Bind fandtes i hans Gaard med den store Have omtr. paa nuv. Hausserplads' Grund. Alle Studerende havde fri Udgang dertil. Ved hans Død gik det over til det kgl. Bibliothek, hvor det blev en af Grundstammerne.
- 58) Foruden Boldene var Rosenborg Have Byens eneste offentlige Promenade. Der var derfor altid stor Tilstrømning til Haven i den smukke Aars-tid. Om Vinteren var Haven lukket.
- 59) Mr. de Vibraye, den endnu (til 1794) residerende franske monarkiske Gesandt.
- 60) Kgl. Skuespiller Fr. Schwarz fungerede som Instruktør. „De to Figarver“, en 5 Akts Komedie af Martilly, blev først opført 1805.
- 61) Hofapotheker Beckers Frue, Anna Christiane, Kammerherreinde Suhms Moder. Hendes Dagbog, hvori flere af det her nævnte Selskab forekommer, er trykt som Manuscript 1870.

- ⁶²⁾ Statsraad og Kasserer J. C. F. Falbe, hvis Datter Engelke Margrethe var gift i 2. Ægteskab med den kendte Retslærde og Justitiarius i Højesteret, Conferenzraad Chr. Colbjørnsen.
- ⁶³⁾ Der er en sørgelig Uorden i Dagbogens Datoangivelser. Idet B. fejlagtigt skriver Torsdag 14. Sept., istedetfor 13., løber Fejlen videre, saaledes at Mandag 18. Sept. er 17., og først ved at indskyde 31. September (sic) kommer der igen Orden i Regnskabet.
- ⁶⁴⁾ Saisonen 1792—93 aabnedes 17. Sept. med det rørende Familiedrama „Myndlingerne“ af Jffland.
- ⁶⁵⁾ „De to smaa Savoyarder“, Syngespil af Marsollier med Musik af d'Alayrac.
- ⁶⁶⁾ „Aline, Dronning af Golconda“, Syngestykke af J. W. Schulz, gik første Gang over Scenen 30. Jan. 1789 og var Teatrets hidtil største Indsats paa Operaens Omraade. Nu, Mandag 24. Sept., blev „Aline“ genoptaget med den 22de Opførelse.
- ⁶⁷⁾ Et. Fumars, Profesfor i Frankf ved Universitetet.
- ⁶⁸⁾ „Stregen i Regningen“, et Skuespil af Jünger.
- ⁶⁹⁾ „Colonien eller den nybyggede Ø“, et gammelt fransk Syngespil, overs. af N. K. Bredal.
- ⁷⁰⁾ Se Note 17.
- ⁷¹⁾ Se Note 28.
-

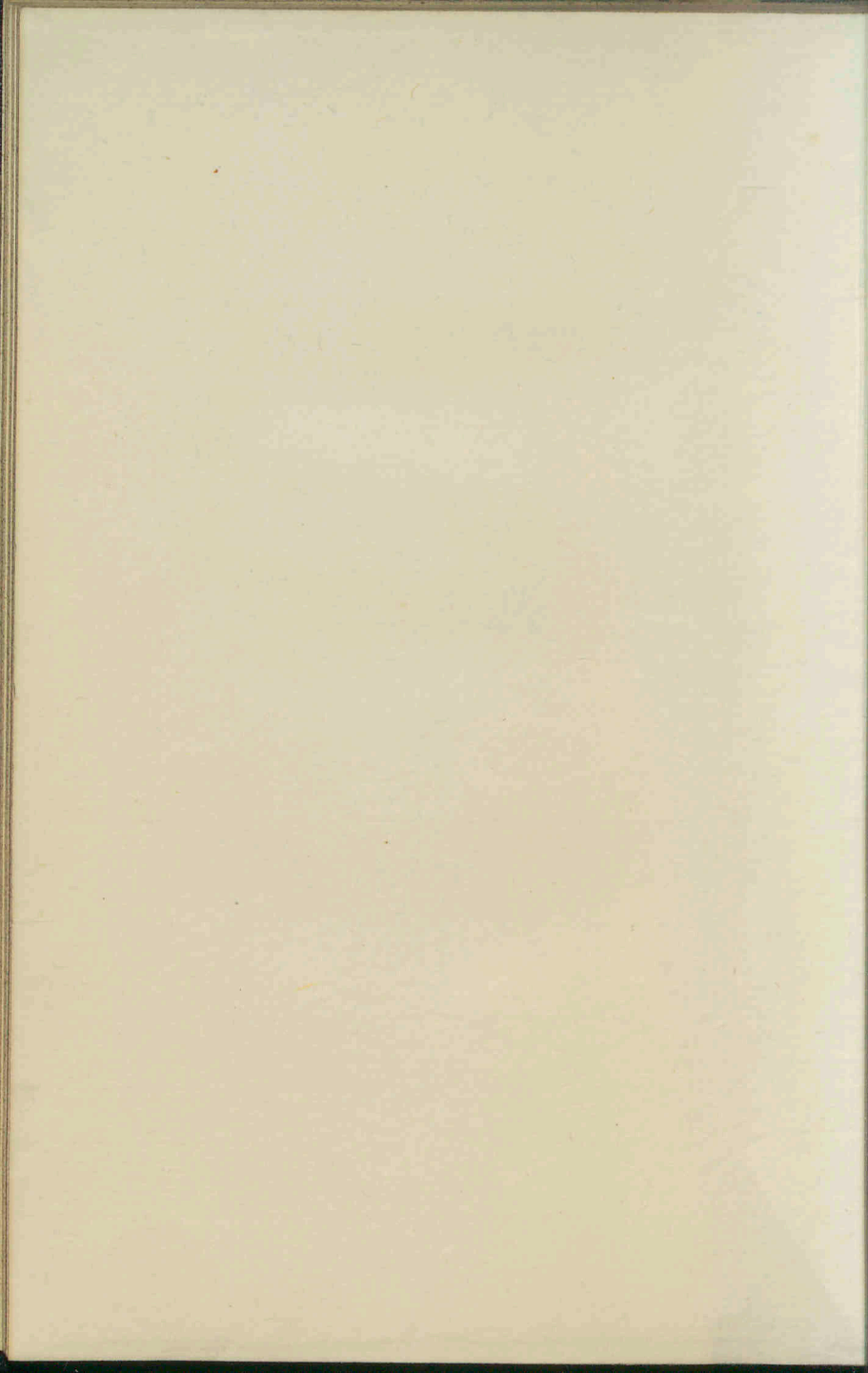

GYLDENDALSKE
BOGHADEL

fata 10874

28

34

36

